

ΔΗΜΗΤΡΑ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΜΑΡΙΝΕΤΑ ΠΑΠΑΧΕΙΜΩΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ 2+2

ΤΕΤΡΑΔΙΟ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ
GREEK NOW

GRECO ADESSO

GRIEGO HOY

ZFC MAINTENANT

GIEKISKA NU

SCHISCH HEG

GRECO ORA

NYT SKAA

NU KU

KU CELT

ISBN: 960-7310-14-9

Νόστιος

12,54

Πρώτη έκδοση 1998
Δεύτερη έκδοση 2005

ΔΗΜΗΤΡΑ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΜΑΡΙΝΕΤΑ ΠΑΠΑΧΕΙΜΩΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ 2+2

Ευχαριστούμε

- * την Σοφία Ζαραμπούκα για τα χαρούμενα σκίτσα της
- * την Στέλλα Παπαγιάννη και τη Λήδα Τριανταφυλλίδη για τις εύστοχες παρατηρήσεις τους
- * και τους μαθητές μας που μας οδήγησαν στην απλοποίηση των ασκήσεων

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ 2

με σκίτσα της Σοφίας Ζαραμπούκα

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ 2

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ 2+2

© Δ. Δημητρά - Μ. Παπαχειμώνα

All rights reserved

Απαγορεύεται αυστηρά η με οποιονδήποτε τρόπο ολική ή μερική αναπαραγωγή
του βιβλίου χωρίς τη γραπτή άδεια των συγγραφέων

Μακέτα εξωφύλλου: Εύη Κώτσου

Σκίτσο εξωφύλλου: Σοφία Ζαραμπούκα

Εκτύπωση OFFSET ΔΕΡΒΗ Α.Ε.Β.Ε.

Εκδόσεις Νόστος

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για τη διάδοση της νέας ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας
Πλατεία Μεσολογγίου 6, Αθήνα 11634, Τηλ. 210-7217554, 210-7243023, 210-9634414 Fax 210-7210563
Distributed by: Nostos, Plateia Messolongiou 6, Athens 11634 Greece. Tel: 210-7217554 Fax 210-7210563
e-mail: nostos@aias.gr

ISBN: 960-7310-14-9

Νόστος

A. Κλίνετε:**I. Ενεργητική φωνή***Ενεστώτας***Συζυγία A****φτάνω****Συζυγία B1****περνάω****Συζυγία B2****μπορώ****τρώω**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*Αόριστος***γνώρισα****έλειψα****ήξερα****ήπια**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*γνώριζα***έπινα****κολυμπούσα**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Μέλλοντας	Υποτακτική	Δυνητική	Παρακείμενος
θα μάθω	να πιω	θα έτρωγα	έχω φέρει
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

II. Παθητική φωνή

Ενεστώτας

ξεκουράζομαι	ευχαριστιέμαι	θυμάμαι
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

Αόριστος	Παρατατικός
κουράστηκα	κουραζόμουν
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Μέλλοντας	Συν. Υποτακτική	Υπερσυντέλικος
θα κουραστώ	να έρχομαι	είχα χαθεί
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

B. Γράψτε τον Αόριστο και τον Μέλλοντα των ρημάτων.

Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλλοντας
1. αποφασίζω	αποφάσισα	θα αποφασίσω
2. καπνίζω	.....	.....
3. μουρμουρίζω	.....	.....
4. αναγνωρίζω	.....	.....
5. σηκώνω	σήκωσα	θα σηκώσω
6. απλώνω	.....	.....
7. θυμώνω	.....	.....
8. μαλώνω	.....	.....
9. μαζεύω	μάζεψα	θα μαζέψω
10. ταξίδεύω	.....	.....
11. μαγειρεύω	.....	.....
12. χορεύω	.....	.....
13. σταματάω	σταμάτησα	θα σταματήσω
14. τραγουδάω	.....	.....
15. ζητάω	.....	.....
16. κυκλοφορώ	.....	.....
17. αργώ	.....	.....
18. φαντάζομαι	φαντάστηκα	θα φανταστώ
19. συνεργάζομαι	.....	.....
20. ετοιμάζομαι	.....	.....
21. σηκώνομαι	σηκώθηκα	θα σηκωθώ
22. χάνομαι	.....	.....
23. πληρώνομαι	.....	.....
24. κοιμάμαι	κοιμήθηκα	θα κοιμηθώ
25. λυπάμαι	.....	.....
26. θυμάμαι	.....	.....

Γ. Συμπληρώστε τον πίνακα.

1. Θέμα: ψαρευ
Ενεστώτας: **ψαρεύω**
Συν. Μέλλοντας: .....
Συν. Υποτακτική: .....
Συν. Προστακτική: .....
Παρατατικός: .....
Δυνητική: .....
Μετοχή: .....

2. Θέμα: λουζ
Ενεστώτας: **λούζομαι**
Συν. Μέλλοντας: .....
Συν. Υποτακτική: .....
Παρατατικός: .....
Δυνητική: .....

Θέμα: ψαρεψ
Αόριστος: .....
Μέλλοντας: .....
Υποτακτική: .....
Προστακτική: .....
Παρακείμενος: .....
Υπερσυντέλικος: .....

Θέμα: λουστ
Αόριστος: .....
Μέλλοντας: .....
Υποτακτική: .....
Παρακείμενος: .....
Υπερσυντέλικος: .....

Δ. Βάλτε τα ρήματα στη σωστή θέση.

Θα καταφέρουν, είχε συζητήσει, έχουν λείψει, αναγνωρίζοντας, να κατεβείτε, έστησαν, έστριβε,

θα αποφασίζατε, κόψτε, φαντάζεσαι, τραγούδα, να κολυμπούν, θα συνεργάζεται

Ενεστώτας: .....
Συν. Μέλλοντας: .....
Συν. Υποτακτική: .....
Συν. Προστακτική: .....
Παρατατικός: .....
Δυνητική: .....
Μετοχή: .....

Αόριστος: .....
Μέλλοντας: θα καταφέρουν
Υποτακτική: .....
Προστακτική: .....
Παρακείμενος: .....
Υπερσυντέλικος: .....

Ε. Απαντήστε τις ερωτήσεις.

Συνεχείς χρόνοι	Απλοί χρόνοι
1α. Θα μου γράφετε συχνά;	1β. Πότε θα γράψετε στη γιαγιά σας;
Ναι, θα σας γράφω.	.....
2α. Θα λείπουν όλο το απόγευμα;	2β. Πόσες μέρες θα λείψουν αυτή τη φορά;
.....	.....
3α. Θα εργαζόμαστε κάθε Σάββατο;	3β. Θα εργαστούμε κι αυτό το Σάββατο;
.....	.....
4α. Τι μουσική σου αρέσει να ακούς;	4β. Τι τραγούδι θέλεις να ακούσεις;
.....	.....
5α. Τι μπορώ να τρώω, γιατρέ μου;	5β. Τι θέλετε να φάτε;
.....	.....
6α. Τι ώρα σηκωνόσουν συνήθως την Κυριακή;	6β. Τι ώρα σηκώθηκες χτες το πρωί;
.....	.....
7α. Με ποιον συζητούσες την ώρα που σε είδα;	7β. Με ποιον συζήτησες το θέμα του μισθού σου;
.....	.....
8α. Έρχονταν κάθε καλοκαίρι μαζί σας;	8β. Τι ώρα ήρθαν;
.....	.....

Ζ. Συμπληρώστε τις ερωτήσεις.

Πότε πήγες στη βιβλιοθήκη;	Πήγα την Τετάρτη.
1. Τι ..... όλο το πρωί;	Μελετούσα Ιστορία.
2. Σου αρέσει .....;	Όχι, δεν μου αρέσει να πίνω ούζο.
3. Θα θυμηθείς .....;	Ελπίζω να το θυμηθώ.
4. Γιατί .....;	Δεν θέλει να έρθει μαζί μας γιατί έχει δουλειά.
5. Ποιος .....;	Ο πατέρας του τού έστελνε χρήματα.
6. Κάθε πότε .....;	Κάθε μέρα εκτός από το σαββατοκύριακο.
7. Γιατί .....;	Ταξίδευαν πάντα νύχτα, γιατί το εισιτήριο ήταν πιο φτηνό.

H. Το Σενάριο

I.

σελίδα 10. Πείτε την ιστορία με δικά σας λόγια.

II. Σωστό ή λάθος:

1. Ο Κώστας Αγγέλου ήθελε να συνεργαστεί με τον Χαρίδη γιατί
  - a. είχαν συνεργαστεί καλά το περασμένο καλοκαίρι.
  - β. η πρόταση που του έκανε ο Χαρίδης ήταν καλή.
  - γ. ήταν πολλά τα λεφτά.
  - δ. θα έκανε ωραίες διακοπές.
2. Ο ταξιτζής
  - a. ήξερε καλά ξένες γλώσσες.
  - β. κάπνιζε.
  - γ. αναγνώρισε τον Κώστα Αγγέλου.
  - δ. τραγουδούσε.
3. Ο Κώστας Αγγέλου δεν είδε τον Χαρίδη
  - a. γιατί πήγαινε στην Κηφισιά.
  - β. γιατί φορούσε μαύρα γυαλιά.
  - γ. γιατί ο Χαρίδης καθόταν στο πίσω κάθισμα.
  - δ. γιατί φορούσε διαφορετικά ρούχα από ό, τι συνήθως.

σωστό λάθος

☐	☒
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Θ. Συνώνυμα

1. χρωστάω	a. ξέρω
2. εργάζομαι	β. γκρίνια
3. γνωρίζω	γ. οφείλω
4. επιστροφή	δ. λεφτά
5. μελετάω	ε. δουλεύω
6. παράπονο	ζ. γυρισμός
7. χρήματα	η. διαβάζω

I. Γράψτε τα ρήματα:

Ουσιαστικά	Ρήματα
1. κυκλοφορία	κυκλοφορώ
2. συνεργασία	.....
3. φαντασία	.....
4. υποχρέωση	.....
5. σκέψη	.....
6. συζήτηση	.....
7. απόφαση	.....
8. χαμόγελο	.....
9. ξεκούραση	.....

II. Συμπληρώστε τις προτάσεις με ρήματα ή ουσιαστικά από τον παραπάνω πίνακα.

- Τους υποχρεώσεις να δουλεύουν και το Σάββατο.
- Με όλα τα έργα που γίνονται στην πόλη μας, η ..... είναι σχεδόν αδύνατη.
- Έχετε από πολλές ..... αποφάσισε να μην αγοράσει το σπίτι.
- Χρειάζεται πολλή ..... για να καταλάβω τι λέει!
- Δεν μπορώ ..... το ..... χωρίς να ρωτήσω και τους άλλους.
- Έχει ένα ωραίο ..... που φωτίζει το πρόσωπό της.
- Θα ήθελα ..... μαζί σας. Μου έχουν πει πως η εταιρεία σας δίνει πολλές ευκαιρίες στους υπαλλήλους της.
- “Χρειάζεστε .....”, της είπε ο γιατρός. “Πρέπει να κάνετε διακοπές”.
- Άντε, στο καλό και να πρόσεχεις. Θα σου γράφω και ..... σε .....

K. Ορθογραφία: ι, η ή ει;

1. μίλησες	4. κοιμηθ.....τε	7. θα γυρ.....σουν	10. απάντ.....σαν
2. θα καπν.....σει	5. ρωτ.....στε	8. να εργαστ.....τε	11. γεμ.....στε
3. συμφων.....τε	6. αργ.....σατε	9. νομ.....ζαμε	12. αποφάσ.....σα

A. Συμπληρώστε τον πίνακα.

1α. (δίνω)	Συνεχής Προστακτική		Προστακτική	
	Κατάφαση	Άρνηση	Κατάφαση	Άρνηση
δίνε	(να) μην δίνεις	1β. δώσε	(να) μην δώσεις	
δίνετε	μην δίνετε	δώστε	μην δώσετε	
2α. (γράφω)	.....	2β.	.....	
3α. (κρατάω)	κράτα	μην κρατάς	3β. κράτησε	μην κρατήσεις
	κρατάτε	μην κρατάτε	κρατήστε	μην κρατήσετε
4α. (ζητάω)	.....	4β.	.....	
5α. (οδηγώ)	(να οδηγείς)	μην οδηγείς	5β. οδήγησε	μην οδηγείς
	οδηγείτε	μην οδηγείτε	οδηγήστε	μην οδηγήσετε
6α. (συμφωνώ)	.....	6β.	.....	
7α. (λέω)	λέγε	μην λες	7β. πες	μην πεις
	λέγετε	μην λέτε	πείτε/πέστε	μην πείτε
8α. (τρώω)	.....	8β.	.....	

M. Συνεχής Προστακτική

- Απλή Προστακτική
- Διάβαζε πάντα δυνατά και καθαρά.
  - Στρώνε το κρεβάτι σου κάθε μέρα.
  - Βοήθα με, Θεέ μου!
  - Σταύρο, μην αργείς.
  - Μην ενοχλείτε τους διπλανούς σας.
  - .....
  - .....
  - .....
  - .....
- Διάβασε δυνατά και καθαρά.
- ..... αμέσως.
  - .....
  - .....
  - .....
  - .....
  - .....
  - .....
  - .....
  - .....
- Πρόσεξε, παιδί μου, πού πατάς!
- Βάλτε λίγο λάδι στη σαλάτα.
- Μη γελάσεις μπροστά τους.
- Μην πεις τίποτα.

Θυμηθείτε:

Προστακτική

μπαίνω	μπες - μπείτε
βρίσκω	βρες - βρείτε
βγαίνω	βγες - βγείτε
ανεβαίνω	ανέβα - ανεβείτε
κατεβαίνω	κατέβα - κατεβείτε
<i>kai</i>	πηγαίνω πήγαινε - πηγαίνετε
φεύγω	φύγε - φύγετε

Προστακτική

πίνω	πιες - πιείτε
βλέπω	δες - δείτε (δέστε)
αφήνω	άφησε (άσε) - αφήστε (άστε)
έρχομαι	έλα - ελάτε
κάθομαι	κάθισε (κάτσε) - καθίστε
καταλαβαίνω	κατάλαβε - καταλάβετε
μαθαίνω	μάθε - μάθετε

N. Συμπληρώστε τον πίνακα.

Ενεστώτας	<i>Συν. Προστακτική</i>
1. περνάω	πέρνα - περνάτε
2. βλέπω	.....
3. στέλνω	.....
4. γελάω	.....
5. τρώω	.....
6. ευχαριστώ	.....
7. περιμένω	.....
8. πηγαίνω/πάω	.....

Προστακτική

πέρασα πέρασε - περάστε

5. .... **Να έρθετε αύριο.**
 6. .... **Να ανεβείτε στον πρώτο όροφο.**
 7. .... **Να πιεις το γάλα σου.**
 8. .... **Να περνάς πιο συχνά.**

O. Ξαναγράψτε τις προτάσεις στον αρνητικό τύπο.

1. Φέρτε τα ψώνια πριν τις 12. **Μην φέρετε τα ψώνια πριν τις 12.**
 2. Έλα αμέσως.
 3. Κατέβα από εκεί.
 4. Βγείτε εξω.
 5. Ακούτε την θεία σας.
 6. Σταμάτα εδώ.

Θυμηθείτε:

Ερώτηση - Άρνηση

Κατάφαση

τίποτα	κάτι
κανένας-καμία-κανένα	κάποιος-κάποια-κάποιο
πουθενά	κάπου
καθόλου	λίγο, πολύ, αρκετά κ.λπ.
ποτέ	κάποτε, συχνά, πολλές φορές κ.λπ.

P. Απαντήστε τις ερωτήσεις.

Ερώτηση

Άρνηση

Κατάφαση

1. Άκουσες τίποτα; **Όχι, δεν άκουσα τίποτα.**
 2. Είδες πουθενά τα κλειδιά μου; .....
 3. Μου τηλεφώνησε κανένας; .....
 4. Πήγατε ποτέ στη Σύμη; .....
 5. Κοιμήθηκες καθόλου; .....
 6. Έμαθαν τίποτα για τον Αλέκο; .....

III.

(Συνεχής) Προστακτική = (Συνεχής) Υποτακτική

1. Άκου τη γιαγιά σου.
 2. Ρώτα αυτούς που ξέρουν.
 3. Λέγε τι θέλεις.
 4. Πες στον γιατρό πού πονάς.
 5. Μείνετε μαζί τους.
 6. Κατέβα πρώτα εσύ.

Να ακούς τη γιαγιά σου.

- .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

P. Δουλεύουμε με τις προσωπικές αντωνυμίες.

I. εγώ, εσύ, αυτός /αυτή /αυτό, εμείς, εσείς, αυτοί /αυτές /αυτά

(Ποιος; υποκείμενο/ ονομαστική)

1. Εγώ θα τους τηλεφωνήσω. Μην ανησυχείτε.
2. .... πάντα ψάχνει να βρει τις πιο καλές τιμές.
3. .... θα έρθετε μαζί μας;
4. Δεν φταιώ ..... μου είπες να μην στείλω τα δέματα.

II. με, σε, τον /την /το, μας, σας, τους /τις -τες /τα

(Ποιον;/Τι; άμεσο αντικείμενο, αδύνατος τύπος/ αιτιατική)

1. Βλέπεις τις φωτογραφίες; **Nαι, τις βλέπω. / Όχι, δεν τις βλέπω.**
2. Έχετε στρώσει τα κρεβάτια σας; .....
3. Ματαίωσαν όλες τις πιπήσεις; .....
4. Περιμένετε τους φίλους σας; .....
5. Τώρα μας ακούς; .....
6. Δες τις φωτογραφίες. **Δες τες. / Μην τις δεις.**
7. Πάρτε τα βιβλία από 'κει. .....
8. Άνοιξε την πόρτα γρήγορα. .....
9. Άκουσε τον θείο σου. .....
10. Αφήστε αυτές τις ασκήσεις. .....
11. Φέρε τις καρέκλες. .....
12. Διάβαζε τους κανόνες. .....
13. Δάκρυσαν βλέποντας τις φωτογραφίες. **Δάκρυσαν βλέποντάς τες.**
14. Χαμογέλασε κοιτάζοντας την Ελένη. .....
15. Θύμωσε διαβάζοντας τις εφημερίδες. .....
16. Γιατί όχι; Είπε χαμογελώντας στον Ηλία. .....

εμένα, εσένα, αυτόν /αυτήν /αυτό, εμάς, εσάς, αυτούς /αυτές /αυτά

(Ποιον; άμεσο αντικείμενο, δυνατός τύπος)

17. Ζητάνε εμένα ή την Ελένη;

18. Εμένα με λένε Μαρία. ..... πώς σε λένε;

19. Ποιον ήθελαν στο τηλέφωνο; .....

20. ..... δεν σας θυμάμαι καθόλου.

III. μου, σου, του /της /του, μας, σας, τους /τους

(Σε ποιον; έμμεσο αντικείμενο, αδύνατος τύπος/ αιτιατική)

1. Σου τηλεφώνησε ο Φίλιππος;

Όχι, δεν μου τηλεφώνησε.

2. Μίλησες στην Ελένη;

.....

3. Έγραψε στους θείους του;

.....

4. Δεν θα απαντήσετε στον Μανώλη;

.....

5. Θείες Γιώργο, θα μου δανείσετε 50 ευρώ;

.....

6. Γιάννη, τηλεφώνησε στον παππού σου.

Τηλεφώνησέ του.

7. Μίλησε στη γιατρό σου αμέσως.

.....

8. Γράψτε στις φίλες σας.

.....

σε μένα, σε σένα, σ' αυτόν κ.λπ. (Σε ποιον; έμμεσο αντικείμενο. δυνατός τύπος)

9. Συγγνώμη, σε μένα μιλάτε; Δεν το πρόσεξα. **(εγώ)**

10. Μυρτώ, ... δεν έδωσε κανείς τίποτα; **(εσύ)**

11. Μήπως άφησαν ένα φάκελο για .....; **(εμείς)**

Σ. Ξαναγράψτε τις προτάσεις. Αντικαταστήστε τα αντικείμενα με αντωνυμίες.

I. έμμεσο αντ. + άμεσο αντ. + ρήμα

1. Θα δώσει το βιβλίο στην Ελένη.

Θα της το δώσει.

2. Δεν έχουν φέρει ακόμα τα ψώνια στην κυρία Κατίνα.

3. Έδειξαν τις φωτογραφίες στους συμμαθητές τους.

.....
4. Ο Ορέστης θα μου φέρει τα πράγματα που χρειάζομαι.

.....
5. Δεν μπόρεσε να στείλει το δέμα στον παππού του.

II. Προστακτική + έμμεσο + άμεσο αντικείμενο

1. Αγόρασε το άσπρο φόρεμα για την Ελένη.

Αγόρασε της το.

2. Φέρε μου τα πιάτα στην κουζίνα.

.....
3. Παρακαλώ, αλλάξτε μου αυτές τις μπλούζες.

.....
4. Πήγαινε γρήγορα τον καφέ στη γιαγιά σου.

T. Γράψτε τις προτάσεις στον αρνητικό τύπο.

1. Πες μου κάτι.
2. Βάλ' το εκεί.
3. Τηλεφώνησέ τους το.
4. Περίμενε κάποιον να σε βοηθήσει.
5. Φέρ' τες στο γραφείο μου στις 10.
6. Γράψε μού τα όλα.
7. Σταμάτα κάπου.
8. Τρώγε το κάθε μέρα.
9. Μίλα μου λίγο.
10. Πάρτε τον τηλέφωνο το πρωί.

5. Δάνεισε τα χρήματα στον αδερφό σου.

.....
6. Στείλτε αμέσως την επιταγή στον κ. Παπίου.

.....
7. Πέρασέ μου τη βελόνα.

Mην μου πεις τίποτα.

- .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Υ. Γράψτε τον Παρακείμενο και τον Υπερσυντέλικο των ρημάτων.

1. Ενεστώτας	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος
1. φέρνω	έχω φέρει	είχα φέρει
2. υπόσχομαι	.....	.....
3. δημιουργώ	.....	.....
4. βγαίνω	.....	.....
5. γνωρίζομαι	.....	.....
6. εύχομαι	.....	.....
7. συναντιέμαι	.....	.....

II. Συμπληρώστε με Παρακείμενο ή Υπερσυντέλικο.

1. Όταν έφτασα στο σπίτι τους, **είχαν** ήδη φύγει. (φεύγω)
2. Τώρα πια τα ..... όλα. (ξεχνάω)
3. Της πονούσε η μέση της γιατί ..... μόνη της όλες τις δουλειές. (κάνω)
4. Βλέπω μαύρους κύκλους κάτω από τα μάτια σου. Δεν ..... καλά; (κοιμάμαι)
5. Μα, δεν ..... ακόμα; Όλοι οι άλλοι μαθητές ..... κιόλας ..... (τελειώνω, φεύγω)
6. Θυμάμαι πως ..... την προηγούμενη μέρα και το χιόνι ..... πολλά προβλήματα στην κυκλοφορία. (δημιουργώ)
7. Δεν τους τηλεφώνησα γιατί νόμιζα πως ..... ήδη ..... εσείς. (τηλεφωνώ)
8. Δεν ξέρω γιατί δεν ..... ακόμα. Ίσως έχουν δουλειά. (έρχομαι)
9. Δεν ..... τίποτα, γι' αυτό πήγα απέναντι και πήρα ένα σάντουιτς. (τρώω)
10. Το πλοίο δεν ..... ακόμα. Μα τι ώρα είναι; (φαίνομαι)

Φ. Συμπληρώστε τα κενά με τη σωστή λέξη: μήπως, ίσως

1. Συγγνώμη, μήπως ξέρετε πού είναι η στάση των λεωφορείων;
2. ..... τον δω αύριο. ..... θέλεις να του πω τίποτα;
3. .....άφησε κανείς ένα γράμμα για την κυρία Παπά;
4. ..... θυμάσαι τον αριθμό του τηλεφώνου της;
5. Τελικά ..... αποφασίσω να πάω κι εγώ μαζί τους.

X. Συμπληρώστε τον πίνακα:

		Δυνητική = θα + Παρατατικός
I. Ενεστώτας	Παρατατικός	Δυνητική
1. κόβω	έκοβα	θα έκοβα
2. ζητάω	.....	.....
3. διασκεδάζω	.....	.....
4. ακούω	.....	.....
5. συνεργάζομαι	.....	.....
6. στενοχωριέμαι	.....	.....

II. Συμπληρώστε με Δυνητική:

1. Θα μπορούσα να έχω ένα ούζο με πάγο; (μπορώ)
 2. ..... να ανοίξετε το παράθυρο; (μπορώ)
 3. Μαμά, ... να πάω κι εγώ μαζί με τον μπαμπά! (θέλω)
 4. Εγώ δεν ..... κέφι να ξενυχτήσω μετά από 8 ώρες δουλειά. (έχω)
 5. Εμείς δεν ..... ποτέ τις διακοπές μας για ένα πάρτι. (χάνω)
 6. Φανταζόσουν ποτέ πως ο γιος της ..... τα ..... τόσο καλά; (καταφέρνω)
 7. Είμαι σίγουρη πως ο Φάνης μου δεν ..... ποτέ μαζί τους. (συνεργάζομαι)

Ψ. Ενεστώτας

	Δυνητική	Αόριστος	Μέλλοντας
1. περνάω	θα περνούσα	πέρασα	θα περάσω
2. βγαίνω	.....	.....	.....
3. ζεσταίνομαι	.....	.....	.....
4. συγχωρώ	.....	.....	.....
5. ξενυχτάω	.....	.....	.....
6. βαριέμαι	.....	.....	.....
7. περιμένω	.....	.....	.....
8. είμαι	.....	.....	.....

Ω. Υποθετικός λόγος

I. Αν + Υποτακτική → Μέλλοντας

1. Αν έρθουν νωρίς, **θα σου τηλεφωνήσω.**
 2. Αν μείνουν στη φοιτητική εστία, ...
 3. Αν συνεργαστείτε μαζί τους, ...
 4. Αν αργήσει να γυρίσει, ...
 5. ..... , θα διασκεδάσει πολύ.
 6. ..... , θα χάσει τις διακοπές του.
 7. ..... , δεν θα σε αναγνωρίσουν.

II. Αν + Παρατατικός → Δυνητική

1. Αν έρχονταν νωρίς, **θα σου τηλεφωνούσα.**
 2. Αν ξεκουραζόσουν λίγο χτες, ...
 3. Αν οδηγούσε πιο προσεχτικά, ...
 4. Αν έκοβε το κρασί, ...
 5. ..... , θα την πήγαιναν στο γιατρό.
 6. ..... , θα κοιμόταν πάλι αργά.
 7. ..... , θα την έφτιαχνα εγώ.

III. Άλλάξτε τις προτάσεις από τον αι τύπο στον βι τύπο του Υποθετικού λόγου.

1. Αν έρθουν νωρίς, **θα σου τηλεφωνήσω.**
Αν έρχονταν νωρίς, θα σου τηλεφωνούσα.
 2. Αν έχω κέφι, **θα βγω μαζί τους.**
.....
 3. Αν χαλάσει το αυτοκίνητό μου, **θα το πάω στο συνεργείο.**
.....
 4. Αν ξενυχτήσεις πάλι, **θα θυμώσω πολύ.**
.....

2

Θέματα από τα ΜΜΕ

Ουσιαστικά

Αρσενικά

Θηλυκά

Ουδέτερα

ενικός αριθμός

ονομαστική	<table border="1"><tr><td>ο</td><td>-ος</td><td>-ας</td><td>-ης</td></tr></table>	ο	-ος	-ας	-ης
ο	-ος	-ας	-ης		
γενική	<table border="1"><tr><td>του</td><td>-ου</td><td>-α</td><td>-η</td></tr></table>	του	-ου	-α	-η
του	-ου	-α	-η		
αιτιατική	<table border="1"><tr><td>το(v)</td><td>-ο</td><td>-α</td><td>-η</td></tr></table>	το(v)	-ο	-α	-η
το(v)	-ο	-α	-η		

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	<table border="1"><tr><td>οι</td><td>-οι</td><td>-ες</td><td>-ες</td></tr></table>	οι	-οι	-ες	-ες
οι	-οι	-ες	-ες		
γενική	<table border="1"><tr><td>των</td><td>-ων</td><td>-ων</td><td>-ών</td></tr></table>	των	-ων	-ων	-ών
των	-ων	-ων	-ών		
αιτιατική	<table border="1"><tr><td>τους</td><td>-ους</td><td>-ες</td><td>-ες</td></tr></table>	τους	-ους	-ες	-ες
τους	-ους	-ες	-ες		

ονομαστική	<table border="1"><tr><td>η</td><td>-η</td><td>-α</td><td>-ος</td><td>-η</td></tr></table>	η	-η	-α	-ος	-η
η	-η	-α	-ος	-η		
γενική	<table border="1"><tr><td>της</td><td>-ης</td><td>-ας</td><td>-ου</td><td>-ης</td></tr></table>	της	-ης	-ας	-ου	-ης
της	-ης	-ας	-ου	-ης		
αιτιατική	<table border="1"><tr><td>τη(v)</td><td>-η</td><td>-α</td><td>-ο</td><td>-η</td></tr></table>	τη(v)	-η	-α	-ο	-η
τη(v)	-η	-α	-ο	-η		

ονομαστική	<table border="1"><tr><td>οι</td><td>-ες</td><td>-ες</td><td>-οι</td><td>-εις</td></tr></table>	οι	-ες	-ες	-οι	-εις
οι	-ες	-ες	-οι	-εις		
γενική	<table border="1"><tr><td>των</td><td>-ων</td><td>-ων</td><td>-ων</td><td>-εων</td></tr></table>	των	-ων	-ων	-ων	-εων
των	-ων	-ων	-ων	-εων		
αιτιατική	<table border="1"><tr><td>τις</td><td>-ες</td><td>-ες</td><td>-ους</td><td>-εις</td></tr></table>	τις	-ες	-ες	-ους	-εις
τις	-ες	-ες	-ους	-εις		

A. I. Ο τόνος μένει στην ίδια συλλαβή.

ενικός αριθμός

ονομαστική	ο καταναλωτής
γενική	.....
αιτιατική	.....

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	.....
γενική	.....
αιτιατική	.....

ενικός αριθμός

ονομαστική	ο δικηγόρος
γενική	.....
αιτιατική	.....

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	.....
γενική	.....
αιτιατική	.....

II. Ο τόνος αλλάζει από την 3η συλλαβή στη 2η συλλαβή, πριν από τις καταλήξεις -ου, -ους, -ων, -εις

το πρόσωπο - του προσώπου	η άσκηση - οι ασκήσεις	του δέματος - των δεμάτων
3 2 1	3 2 1	3 2 1

ενικός αριθμός

ονομαστική	ο δάσκαλος	η είσοδος	το κατάστημα
γενική	.....	.....	.....
αιτιατική	.....	.....	.....

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	γενική	αιτιατική	πληθυντικός αριθμός
γενική	.....	.....	.....
αιτιατική	.....	.....	.....
ονομαστική	.....	.....	.....

B.

Δουλεύουμε με τη γενική πληθυντικού

I. Ο τόνος μένει στην ίδια συλλαβή:

ονομαστική ενικού	γενική πληθυντικού	ονομαστική ενικού	γενική πληθυντικού
1. ο γιατρός	των γιατρών	4. ο θεατής	.....
2. η εφημερίδα	των εφημερίδων	5. ο χειμώνας	.....
3. το καφενείο	.....	6. η ομάδα	.....

II. Ο τόνος μεταφέρεται από από την 3η στη 2η από το τέλος συλλαβής.

ονομαστική ενικού	γενική πληθυντικού
ο άνθρωπος	των ανθρώπων
3 2 1	3 2 1

1. το αυτοκίνητο
2. ο πρόσφυγας
3. η ποιότητα
4. το διαμέρισμα

III. Γενική πληθυντικού πάντα σε ών
 3 2 1

ονομαστική ενικού	γενική πληθυντικού	
1. ο πολίτης	των πολιτών	αρσενικά σε -ης / -ες
2. ο σκηνοθέτης	.....	
3. ο εργάτης	.....	
4. ο τραυματίας	των τραυματιών	αρσενικά σε -ίας / -ίες
5. ο επαγγελματίας	.....	
6. ο καρχαρίας	.....	
7. η τέχνη	των τεχνών	θηλυκά σε -η / -ες
8. η ευθύνη	.....	
9. η λίμνη	.....	
10. η ώρα	των ωρών	πολλά θηλυκά σε -α / -ες
11. η χώρα	.....	
12. η γλώσσα	.....	
13. η θάλασσα	των θαλασσών	
14. η μέλισσα	.....	
15. η αθλήτρια	.....	
16. το λάθος	των λαθών	ουδέτερα σε -ος / -η
17. το είδος	.....	
18. το δάσος	.....	
19. το σπίτι	των σπιτιών	ουδέτερα σε -ι / -ια
20. το μοναστήρι	.....	

IV. Προσοχή! Τα ουδέτερα σε -ι τονίζουν και τη γενική ενικού στη λήγουσα:

ονομαστική ενικού	γενική ενικού	γενική πληθυντικού
1. το σπίτι	του σπιτιού	των σπιτιών
2. το τραγούδι	.....	.....
3. το καντήλι	.....	
4. το κορδόνι	.....	

V. Προσοχή! Θηλυκά σε -η / -εις: γενική πληθυντικού πάντα ε ών
 3 2 1

ονομαστική ενικού	γενική ενικού	γενική πληθυντικού
1. η επίσκεψη	της επίσκεψης	των επισκέψεων
2. η εξαίρεση	.....	.....
3. η αύξηση	.....	.....
4. η πόλη	.....	.....
5. η απόδειξη	.....	.....

Γ. Γράψτε τη γενική ενικού και πληθυντικού αριθμού:

ονομαστική ενικού	γενική ενικού	γενική πληθυντικού
1. η μέθοδος	της μεθόδου	των μεθόδων
2. το θαύμα	.....	.....
3. η προσφορά	.....	.....
4. η έξοδος	.....	.....
5. το χρέος	.....	.....
6. η σύνταξη	.....	.....
7. ο επιχειρηματίας	.....	.....
8. η ανατίμηση	.....	.....
9. το κράτος	.....	.....
10. το πατάρι	.....	.....
11. ο κλέφτης	.....	.....
12. ο αγρότης	.....	.....

Δ. Συμπληρώστε τα κενά με τη γενική ενικού ή πληθυντικού, μαζί με το άρθρο - όπου χρειάζεται.

1. Έμεναν στο κέντρο ..... (πόλη)
2. Το μέλλον ..... αποφασίζεται από τις μεγάλες δυνάμεις. (ανθρωπότητα)
3. Συνήθως δεν ψωνίζω τίποτα τις πρώτες μέρες ..... (έκπτωση)
4. Η κυβέρνηση έχει να αντιμετωπίσει το θέμα ..... (ανεργία)
5. Δυστυχώς περιμένουμε νέο κύμα ..... τον Μάρτιο. (ανατίμηση)

6. Αυξήσεις μέχρι και 3% όλων ..... και ..... (μισθός, σύνταξη)
 συζητά η Βουλή.
7. Μεγάλη κίνηση είχαν τα καταστήματα ..... (είδος, ρουχισμός)
8. Πρόσεξε. Το κορδόνι ..... σου είναι λυμένο και θα πέσεις. (παπούτσι)
9. Μήπως ξέρετε αν άλλαξε η ώρα .....; (παράσταση)

Δουλεύουμε με τα επίθετα

Προσοχή! Στα επίθετα ο τόνος δεν αλλάζει θέση: ο παράξενος άνθρωπος - του παράξενου ανθρώπου

E. Ι. Κλίνετε:

ενικός αριθμός

ονομ. η ξανθιά γυναίκα

ο ζηλιάρης γείτονας

το αρχαίο άγαλμα

γεν. ....

.....

.....

ait. ....

.....

.....

πληθυντικός αριθμός

ονομ. ....

.....

.....

γεν. ....

.....

.....

ait. ....

.....

.....

ενικός αριθμός

ονομ. η νέα δύναμη¹

ο έντονος θόρυβος

το πράσινο δάσος

γεν. ....

.....

.....

ait. ....

.....

.....

πληθυντικός αριθμός

ονομ. ....

.....

.....

γεν. ....

.....

.....

ait. ....

.....

.....

¹ Θυμηθείτε: η δύναμη - οι δυνάμεις

II. Συμπληρώστε τον πίνακα:

ενικός αριθμός

πληθυντικός αριθμός

1. όμορφος - όμορφη - όμορφο

όμορφοι - όμορφες - όμορφα

2. ισχυρός .....

.....

3. ωραίος - ωραία - ωραίο

ωραίοι - ωραίες - ωραία

4. κρύας .....

.....

5. κακός - κακιά/κακή - κακό

.....

6. φτωχός .....

.....

7. τεμπέλης - τεμπέλα - τεμπέλικο

τεμπέληδες - τεμπέλες - τεμπέλικα

8. γκρινιάρης .....

.....

Εξαιρέσεις:

9. γκρίζος - γκρίζα - γκρίζο

γκρίζοι - γκρίζες - γκρίζα

10. μοντέρνος .....

.....

11. σκούρος .....

.....

12. δίκαιος - δίκαιη - δίκαιο

δίκαιοι - δίκαιες - δίκαια

13. όγδοος .....

.....

14. βέβαιος .....

.....

15. μάταιος .....

.....

και πολύς - πολλή - πολύ

πολλοί - πολλές - πολλά

Z. Γράψτε τον πληθυντικό αριθμό:

ενικός αριθμός

πληθυντικός αριθμός

1. του γενναίου στρατιώτη

.....

2. τον δύσκολο αγώνα

.....

3. την πιστωτική κάρτα

.....

4. η τελευταία παράγραφος

.....

5. τον κουτσομπόλη θυρωρό

.....

6. το ελάχιστο κέρδος

.....

7. του τραγικού λάθους

.....

H. Το Σενάριο

I. σελίδα 28. Πείτε την ιστορία με δικά σας λόγια.

II. Απαντήστε τις ερωτήσεις:

1. Γιατί παραπονιόταν η Χριστίνα Λάλου;

.....

.....

2. Τι οδηγίες δίνει ο Μάνος Ρόδης, ο σκηνοθέτης, στη Χριστίνα Λάλου;

.....

.....

Θ. I.	Ρήμα	Ουσιαστικό	Ρήμα	Ουσιαστικό
1.	.....	προσευχή	7.	αυξάνομαι .....
2.	.....	εκτίμηση	8.	μειώνω .....
3.	.....	υπόσχεση	9.	κρίνω .....
4.	.....	αναγνώριση	10.	αμφιβάλλω .....
5.	.....	δημιουργία	11.	συζητώ .....
6.	.....	αντιμετώπιση	12.	προβληματίζομαι .....

II. Συμπληρώστε τα κενά με μια λέξη από τον παραπάνω πίνακα.

1. Έχω αρκετά ..... Μη μου ..... κι άλλα.
2. Σου ..... πως δεν θα το ξανακάνω.
3. Είπες την ..... σου πριν κοιμηθείς;
4. Πώς έγινες έτσι; Δεν σε .....!
5. ..... πολύ αυτό που έκανες για μένα. Κάποτε θα στο ξεπληρώσω.
6. Δεν έχεις δίκιο. Πρέπει κάποτε ..... την αλήθεια.
7. Η οικονομική ..... οδηγεί σε ..... των γεννήσεων.
8. Ο υπουργός ..... πως δεν είναι η σωστή στιγμή για τέτοιες .....

I. Βρείτε ένα επίθετο που ταιριάζει.

1. το μεγάλο μέγεθος	5. την ..... βοήθεια
2. οι ..... κάρτες	6. των ..... κρατών
3. τους ..... ψαράδες	7. τις ..... τσάντες
4. του ..... αιώνα	8. τα ..... είδη

K. Αλλάξτε τις προτάσεις

I. στον πληθυντικό αριθμό

1. Έχω δουλέψει και με αυτόν τον σκηνοθέτη. Είναι πολύ καλός, αλλά γκρινιάρης.

2. Ποιανού είναι αυτό το δερμάτινο πορτοφόλι;

3. Θέλω το όνομα της αρχαιολόγου που θα ξεναγήσει το σχολείο σήμερα.

4. Η θέση στην πρώτη σειρά είναι πια σμένη.

5. Δώσε μου ένα παράδειγμα γι' αυτόν τον κανόνα.

6. Μια μερίδα κεφτέδες και ένα κιλό κρασί, παρακαλώ.

II. στον ενικό αριθμό

1. Οι ηθοποιοί που έπαιζαν ήταν γνωστοί της.

2. Τα μοναστήρια είχαν σπάνιες βυζαντινές εικόνες.

3. Οι φίλοι τους αντιμετωπίζουν μεγάλα οικονομικά προβλήματα.

4. Οι χοιρινές μπριζόλες ήταν πιο μαλακές από τις μοσχαρίσιες.

5. Χτες γνωρίσαμε τους γιους της. Πω! πω! Τι άτακτα, πεισματάρικα παιδιά είναι αυτά!

Λ. Προσοχή

ενικός αριθμός πληθυντικός αριθμός

1. το ποτήρι του νερού **τα ποτήρια του νερού**

2. το ποτηράκι του κρασιού

3. το κουταλάκι του γλυκού

4. το φλυτζάνι του τσαγιού

5. ο λογαριασμός του ηλεκτρικού

Δουλεύουμε με το οριστικό άρθρο

M. Χρησιμοποιούμε πάντα το οριστικό άρθρο:

I. Όταν μιλάμε για κάτι γνωστό και ορισμένο.

1. **Το** βιβλίο της Ελένης είναι πάνω στο τραπέζι.

2. Πού έβαλες ..... περιοδικό που αγόρασα;

3. ..... χτεσινή βροχή δημιούργησε πολλά προβλήματα.

II. Με κύρια ονόματα

1. **Η Ελένη** πήγε με ..... Άννα σ..... Δανία.

2. Εργάζεται σ..... Βρυξέλλες.

3. ..... Μάιος είναι ο μήνας ..... λουλουδιών.

III. Με τις κτητικές αντωνυμίες

1. **Ο θείος μου** είναι δικηγόρος.

2. Πήγαν στα Μετέωρα με ..... παρέα τους.

3. Και αυτό είναι το κλειδί ..... δωματίου σας.

IV. Με τον υπερθετικό βαθμό.

1. Πέρασα τα καλύτερά μου χρόνια στη Μυτιλήνη.
2. Πήγαμε εκδρομή στην Καστοριά, μια από ..... πιο όμορφες πόλεις της χώρας μου.
3. Ο Φεβρουάριος είναι ..... πιο κρύος μήνας στην Ελλάδα.

V. Με εκφράσεις που σημαίνουν χρόνο (πάντα στην αιτιατική)

a) χωρίς πρόθεση

1. χρόνια **το** 2004, ... 1821, ... πέμπτο αιώνα π.Χ.
2. εποχές **το** καλοκαίρι, ... άνοιξη, ... φθινόπωρο, ... χειμώνα
3. μήνες **το(v)** Μάρτιο, ... Αύγουστο, ... Δεκέμβριο
4. μέρες **τη(v)** Δευτέρα, ... Πέμπτη, ... Σάββατο **και το** πρωί, ... βράδυ

β) με πρόθεση

5. ώρες **στις** 7:00, ... 6:30, ... 12:00 **αλλά στη** μία, ... 1:15
6. ημερομηνίες **στις** 6 Νοεμβρίου, ... 12 Απριλίου, ... 25 Δεκεμβρίου
αλλά την πρώτη Μαΐου, ... πρώτη Σεπτεμβρίου

VI. Όταν γενικεύουμε κάτι

1. Οι γάτες είναι έξυπνα ζώα.	3. ..... υγεία είναι πολύτιμη.
2. ..... λάθη είναι ανθρώπινα.	4. ..... Έλληνες είναι φιλότιμοι.

VII. Με εκφράσεις, όπως μου αρέσει, με πειράζει, μου λείπει κ.λπ.

1. <u>Mou αρέσει</u> η θάλασσα.	3. Δεν της αρέσουν ..... φιστίκια..
2. Με πείραξε πολύ ..... καπνός	4. Mou λείπουν ..... γονείς μου.

N. Δεν χρησιμοποιούμε άρθρο με την κλητική.

1. Πού πας, Ελένη;	(η Ελένη)
2. ..... μου ....., καλημέρα σας.	(οι αγαπητοί ακροατές)
3. ..... , θα ήθελα να σας πω κάτι.	(ο κύριος διευθυντής)
4. ...., ελάτε γρήγορα. Φεύγουμε.	(τα παιδιά)

Δουλεύουμε με το αόριστο άρθρο

Ξ. Χρησιμοποιούμε το αόριστο άρθρο για κάτι που δεν μας είναι γνωστό ή δεν το ορίζουμε.

- I. 1. Σας ζήτησε **ένας** κύριος στο τηλέφωνο. (δεν λέμε ή δεν ξέρουμε ποιος)
2. Είναι η μητέρα ..... φίλου μου.
3. Συναντήθηκαμε στην Πάτμο, ... ζεστή αυγουστιάτικη μέρα.

II. Το αόριστο άρθρο δεν έχει πληθυντικό.

1. Είδα **ένα** φαρμακείο κοντά στην πλατεία. **Είδα φαρμακεία** κοντά στην πλατεία.
2. Δεν ήρθε γιατί είχε μια δουλειά. ....

O. Δεν χρησιμοποιούμε το αόριστο άρθρο:

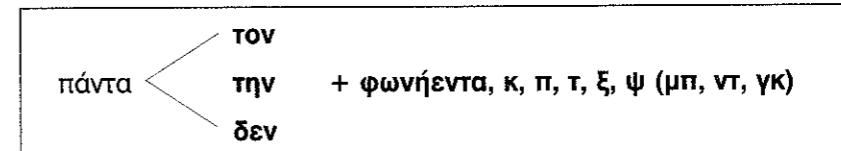
I. Μετά τα ρήματα είμαι, γίνομαι

1. Ο αδερφός της είναι **υδραυλικός**. (ο υδραυλικός)
2. Η κόρη της θέλει να γίνει ..... (η αρχαιολόγος)
3. Ο γιος του είναι πολύ ..... (ο καλός μαθητής)

II. Όταν προσδιορίζει αντικείμενο, πολλές φορές το παραλείπουμε.

1. Δεν ήρθα γιατί είχα-**ένα** μάθημα. (το μάθημα)
2. Είχα ..... από τους δικούς μου. (το γράμμα)
3. Τον βρήκα στο καφενείο να διαβάζει ..... (η εφημερίδα)
4. Έφαγα ..... και ..... (το σουβλάκι, η σαλάτα)

P. Θυμηθείτε:

1. Χτες το βράδυ σκεφτόμουν **τη** μητέρα μου **και τον** πατέρα μου.

2. Ελένη, είχες γράμμα από ..... θείο σου και ..... ξαδέρφη σου;

3. Τα θέατρα δεν παίζουν ..... Δευτέρα, αλλά έχουν δύο παραστάσεις ..... Κυριακή.

P. Συμπληρώστε τον πίνακα.

Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλλοντας
1. βελτιώνω	βελτίωσα	θα βελτιώσω
2. μαλώνω	.....	.....
3. ζωντανεύω	ζωντάνεψα	θα ζωντανέψω
4. πιστεύω	.....	.....
5. κόβω	έκοψα	θα κόψω
6. ανάβω	.....	.....
7. στρίβω	.....	.....
8. λείπω	.....	.....
9. κυκλοφορώ	κυκλοφόρησα	θα κυκλοφορήσω
10. προτιμώ	.....	.....
11. παρακολουθώ	.....	.....
12. διαλέγω	διάλεξα	θα διαλέξω
13. τρέχω	.....	.....
14. πειράζω	.....	.....
15. δείχνω	.....	.....

Σ. Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλλοντας	Προστακτική
1. βρίσκω	βρήκα	θα βρω	βρες - βρείτε
2. μπαίνω	.....	.....	.....
3. βγαίνω	.....	.....	.....
4. ανεβαίνω	.....	.....	.....
5. κατεβαίνω	.....	.....	.....

T. 1. κίτρινο	κιτρινίζω
2. κόκκινο	.....
3. άσπρο	.....

Υ. 1. καλημέρα	καλημερίζω
2. καλησπέρα	.....
3. καληνύχτα	.....

3

για τον καιρό...

A. Συμπληρώστε τον πίνακα. Γράψτε και τους δύο τύπους παραθετικών όπου υπάρχουν.

I. Επίθετα

θετικός βαθμός	συγκριτικός βαθμός	υπερθετικός βαθμός
1. σωστή	πιο σωστή/σωστότερη	η πιο σωστή/η σωστότερη
2. καλός	.....	.....
3. πολλές	.....	.....
4. μεγάλα	.....	.....
5. πεισματάρηδες	.....	.....
6. ευτυχισμένους	.....	.....
7. θερμό	.....	.....

II. Επιρρήματα

επίθετο	επίρρημα
θετικός βαθμός	συγκριτικός βαθμός
1. καθαρός	πιο καθαρά / καθαρότερα
2. άσχημος	.....
3. απλός	.....
4. λίγος	.....
5. έντονος	.....
6. γκρινιάρης	.....
7. χαρούμενος	.....

B. Συμπληρώστε τα κενά με το επίθετο ή το επίρρημα στο σωστό βαθμό.

- Eίναι **το ωραιότερο/το πιο ωραίο** όνειρο που έχω δει! (ωραίος)
- M' αρέσει αυτή η πολυθρόνα. Είναι ..... από όλες. (αναυπατικός)
- Είναι ..... παιδί τους και ..... (μικρός, κλαψιάρης)

4. Προχτές έζησα την ..... μέρα της ζωής μου. (ευτυχισμένος)
5. Δουλεύουν ..... ώρες από μένα αλλά παίρνουν λεφτά. (λίγος, πολύς)
6. Η μητέρα μου μαγειρεύει ..... και ..... (νόστιμος, γρήγορος)
7. Παρακαλώ, μπορείτε να μιλάτε λίγο ..... και ..... για να ακούνε όλοι; (δυνατά, καθαρά)
8. Ο φετινός Νοέμβρης ήταν ..... των τελευταίων σαράντα χρόνων. (ζεστός)

Γ. Συμπληρώστε τα κενά ακολουθώντας το παράδειγμα.

I.

όσο + επίρρημα (συγκριτικός βαθμός)

Έλα όσο πιο γρήγορα μπορείς. / Έλα όσο γρηγορότερα μπορείς.

1. Μίλησα ..... μπορούσα. (ευγενικά)
2. Παρακαλώ να μου απαντήσετε ..... μπορείτε. (σύντομα)
3. Η Ισαρέλλα χόρεψε ..... γινόταν. (καλά)
4. Θέλω να μου τα πεις ..... γίνεται. (απλά)

II.

όλος και + συγκριτικός βαθμός (επίθετο ή επίρρημα)

Έχουν όλο και πιο πολλή δουλειά. / Έχουν όλο και περισσότερη δουλειά.

Δούλευαν όλο και πιο πολύ. / Δούλευαν όλο και περισσότερο.

1. Όσο περνάν τα χρόνια θυμάμαι ..... (λίγος)
2. Τον χειμώνα οι μέρες γίνονται ..... (μικρός)
3. Το λεξιλόγιο γίνεται ..... όσο προχωρούμε. (δύσκολος)
4. ..... οικονομικοί μετανάστες έρχονται στην Ελλάδα. (πολύς)
5. Οι άνεμοι, που γίνονταν ..... , έριξαν κάτω δέκα δέντρα στην λεωφόρο Ποσειδώνος. (ισχυρός)
6. Έφευγαν ..... από το γραφείο, και ο διευθυντής θύμωσε πολύ. (νωρίς)

Δ. Συμπληρώστε τα κενά με τη σωστή λέξη.

(άλλοτε, όπου, αλλού, ότι, πουθενά, όποτε, οπωσδήποτε, αλλιώς, κάπως, πού, κάποτε, καθόλου)

1. Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει.
2. Θα έρθω ..... Μόνο που δεν ξέρω τι ώρα ακριβώς.
3. Έλα ..... μπορείς. Θα σε περιμένω.
4. ..... θέλετε να καθίσουμε; Εδώ, κοντά στο δέντρο, ή .....
5. Κάτσε καλά, ... θα θυμώσω πολύ.
6. Δεν θα πάμε ..... απόψε. Είμαστε ..... κουρασμένοι από το ταξίδι και θα κοιμηθούμε αμέσως.
7. ..... θες λες, καημένη. Δεν έχεις ..... δίκιο.
8. ..... την έβλεπα πιο συχνά γιατί είχαμε μάθημα τις ίδιες μέρες.

E. Κτητικές αντωνυμίες μου, σου κ.λπ./ δικός μου, δική/δικιά μου, δικό μου κ.λπ.)

1. Αυτό είναι το βιβλίο μου. ....
2. Έφερε και τους φίλους της. ....
3. Πάρε τα κλειδιά σου. ....
4. Καλύτερα να πάτε στον γιατρό μας. ....
5. Θέλετε να πάμε με το αυτοκίνητό μου;

Αυτό είναι το δικό μου βιβλίο.

Z. Συλλαβίστε τις λέξεις.

γυ - ρί - ζω, τε - μπέ - λης, ό - μορ - φος, άλ - λο - τε, ευ - χα - ρι - στώ για - τί, τσάι

1. ανατολή	.....	5. φαρμακείο	.....
2. κορίτσι	.....	6. κόκκινο	.....
3. Ακρόπολη	.....	7. θάλασσα	.....
4. αύριο	.....	8. γιαγιά	.....

H. Συμπληρώστε:

χώρα	εθνικότητα	επίθετο
1. Ελλάδα	Έλληνας ποιητής	ελληνικός καφές
2. Γαλλία	καθηγήτρια	μόδα
3. Ισπανία	ζωγράφοι	σημαία
4. Ολλανδία	τραπεζίτης	τυρί
5. Τουρκία	διπλωμάτες	κουζίνα

Όλα τα κύρια ονόματα αρχίζουν με κεφαλαίο γράμμα

Θ. Γράψτε και εσείς 2 κύρια ονόματα σε κάθε σειρά.

1. ονοματεπώνυμα	Σπύρος Παπαδάκης,
2. μέρες	Τρίτη,
3. μήνες	Ιανουάριος,
4. λίμνες	Κερκίνη,
5. θάλασσες	Αιγαίο Πέλαγος,
6. ποτάμια	Έβρος,
7. χώρες	Ελλάδα,
8. εθνικότητες	Έλληνας,

ενικός αριθμός
τέτοιος - τέτοια - τέτοιο
τέτοιον - τέτοια - τέτοιο

πληθυντικός αριθμός
τέτοιοι - τέτοιες - τέτοια
τέτοιους - τέτοιες - τέτοια

I. Συμπληρώστε τα κενά.

1. Χρόνια είχα να φάω **τέτοιον** μουσακά. Μπράβο , Ελένη μου!
2. Με ..... ζέστη κανείς δεν μπορούσε να κοιμηθεί.
3. Αν έχεις ..... φίλους, τι τους θέλεις τους εχθρούς;
4. Ένα ..... σπίτι θα ήθελα κι εγώ!
5. ..... ώρα ..... λόγια.

K. Κλίνετε:

ov.	ένας φίλος	μια φίλη	ένα τραγούδι
γεν.	.....	.....	.....
ait.	.....	.....	.....
ov.	τρεις γιατροί	τρεις νοσοκόμες	τρία κρεβάτια
γεν.	.....	.....	.....
ait.	.....	.....	.....
ov.	τέσσερις αιώνες	τέσσερις εποχές	τέσσερα μαχαίρια
γεν.	.....	.....	.....
ait.	.....	.....	.....
ov.	πεντακόσιοι στρατιώτες	πεντακόσιες σελίδες	πεντακόσια ευρώ
γεν.	.....	.....	.....
ait.	.....	.....	.....

L. Χρονολογίες:

1. 2004   **δύο χιλιάδες τέσσερα**
  2. 1453   .....
  3. 1821   .....
  4. 776 π.Χ.   .....
  5. 1789 μ.Χ.   .....
- π.Χ. (προ Χριστού)
μ.Χ. (μετά Χριστόν)

M. Πόσων χρονών/ετών είστε;

- Είμαι είκοσι τριών χρονών.** (23)
1. Πόσων ετών είναι η αδερφή σας;
  2. ..... ο πατέρας τους;
  3. ..... ο γιος της Καίτης;
  4. ..... η μικρή της αδερφή;
- Ενάς έτους και τριών μηνών.** (1,3)
- (1,4)**

N. Διαβάστε τα τηλέφωνα:

1. Άμεση Δράση 100
 2. Άμεση Ιατρική Βοήθεια 166
 3. Τουριστική Αστυνομία Αθηνών (Πληροφορίες ΕΟΤ) 171
 4. Διημερεύοντα και Διανυκτερεύοντα Φαρμακεία Αθηνών 107
 5. Σταθμός Πρώτων Βοηθειών Αθηνών 150
 6. Ράδιο ταξί Παπατρέχας 210-836-7059
 7. Πληροφορίες τηλεφωνικού καταλόγου 11888

Ξ. Συμπληρώστε με τακτικά επίθετα

1. εικοστή όγδοη	σειρά	(28)
2.	όροφος	(9)
3.	λεωφόρος	(5)
4.	κεφάλαιο	(13)
5.	συμφωνία	(7)
6.	αιώνας	(21)
7.	φορά	(100)
8.	μήνας	(11)

O. Τελειώστε τις προτάσεις:

1. Η γιαγιά κοιμίζει .....
 2. Δεν θυμάμαι .....
 3. Ανέβασαν .....
 4. Μου θυμίζεις .....
 5. Θα κατεβούν .....
 6. Κατέβασαν .....

Π. Διαλέξτε τη σωστή λέξη: σκέψου, θυμήσου, κοιμήσου

1. .... να πάρεις την πεθερά σου, να της πεις χρόνια πολλά.
 2. .... νωρίς, γιατί αύριο πρέπει να είμαστε στο αεροδρόμιο πριν τις 6:00.

3. .... να τηλεφωνήσεις για τα εισιτήρια.

4. .... τι θα πει η μητέρα σου όταν το μάθει!

5. .... εσύ κι η τύχη σου δουλεύει.

α. Έκλεισαν τα παράθυρα πριν φύγουν. (παρελθόν)

β. Κλείνουν τα παράθυρα πριν φύγουν. (παρόν)

γ. Θα κλείσουν τα παράθυρα πριν φύγουν. (μέλλον)

πριν + Υποτακτική

P. Συμπληρώστε τις προτάσεις με το ρήμα στην παρένθεση.

1. Κατάφερες να τους μιλήσεις πριν ..... η συνεδρίαση; (αρχίζω)
 2. Δεν έλεγε ποτέ καλημέρα πριν ..... τουλάχιστον δυο φλυτζάνια καφέ. (πίνω)
 3. Άρχισε να γκρινιάζει κι έφυγα πριν με ..... τα νεύρα μου. (πιάνω)
 4. Δεν μπορείτε να ξέρετε ποιος έχει δίκιο πριν ..... και με τους δύο. (μιλάω)
 5. Μην στηκωθείτε από τις θέσεις σας πριν ..... το αεροπλάνο. (σταματάω)
 6. Σκέψου καλά πριν ..... (αποφασίζω)

Σ. Ι. Ενεστώτας   Παρατατικός   Παρακείμενος

1. παρκάρω	πάρκαρα	έχω παρκάρει
2. φρενάρω	.....	.....
3. τρακάρω	.....	.....
4. γουστάρω	.....	.....

II. Συμπληρώστε τα κενά με ρήματα από τον παραπάνω πίνακα.

1. Υπάρχει απαγορευτική πινακίδα. Μην ..... εδώ, αλλιώς θα πληρώσετε πρόστιμο.
 2. Θέλω να μείνω σπίτι. Δεν ..... να βγω έξω σήμερα.
 3. Μην ..... έτσι απότομα, βρε Περικλή. Θα χτυπήσουν τα παιδιά.
 4. Δεν έχω αυτοκίνητο σήμερα. ..... χτες και το πήγα στο συνεργείο. Ευτυχώς δεν έχει μεγάλη ζημιά.

T. Διαλέξτε τη σωστή απάντηση.

1. Θα έρθουν οπωσδήποτε .....
a. στη Δευτέρα β. τη Δευτέρα γ. τη δευτέρα
2. Δεν ξέρω πού είναι ..... είναι στο δωμάτιό της.
a. Μπορεί β. Ίσως γ. Μήπως
3. Σε παρακαλώ, Κωστάκη, ... όλη την ώρα τον παππού.
a. μη ρωτάς β. μη ρωτήσεις γ. μη ρώτησε
4. Ήταν ..... μέρα της ζωής μου.
a. η πιο χειρότερη β. χειρότερη γ. η χειρότερη
5. Δεν είχε ..... κίνηση στο δρόμο και έφτασα στην ώρα μου.
a. πολλή β. πολύ γ. πολλοί
6. Παρακαλώ ..... πολύ προσεκτικά. Είναι για το καλό σου.
a. άκουσέ τις β. άκουσε τες γ. άκουσέ τες
7. Για ..... είναι αυτό το μολύβι;
a. ποιανού β. ποιον γ. τίνος
8. Η ζωή γίνεται ..... Ένας μισθός δεν είναι αρκετός.
a. όσο πιο ακριβή β. η πιο ακριβή γ. όλο και πιο ακριβή
9. Μου αρέσουν πολύ ..... ζωγράφοι.
a. οι Ιταλικοί β. οι Ιταλοί γ. από την Ιταλία
10. Θα έρθω ..... μου πείτε εσείς.
a. όποτε β. ότι ώρα γ. οπωσδήποτε
11. Έφυγαν πριν ..... η βροχή.
a. έπιανε β. έπιασε γ. πιάσει
12. Ο γιος τους ..... ότι θα αφήσει τις σπουδές του για να γίνει φωτομοντέλο.
a. συμφωνεί β. διαφωνεί γ. απειλεί
13. Ας ελπίσουμε ότι είναι μια ..... τρέλα και θα του περάσει.
a. σποραδική β. παροδική γ. σημαντική
14. Ούτε γράφουν, ούτε τηλεφωνούν. ...., σου λέω.
a. Εξαφανίστηκαν β. Αγωνίστηκαν γ. Ανατιμήθηκαν

4

ΣΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ

A. Κλίνετε:

Ενεργητική Φωνή	Παθητική Φωνή	Ενεργητική Φωνή	Παθητική Φωνή
Ενεστώτας		Αόριστος	
λούζω	λούζομαι	έλουσα	λούστηκα
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Παρατατικός

έλουζα	λουζόμουν	έχω λούσει	έχω λουστεί
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

B. Ενεργητική Φωνή

1. Θα δανείσει ..... **Θα δανειστεί**
2. Θα γυμνάζεις ..... **.....**
3. Διόρθωναν ..... **.....**
4. Είχατε χάσει ..... **.....**
5. Να συγκεντρώσουμε ..... **.....**
6. ..... αναγκάζομαι **.....**
7. ..... έχει συνεχιστεί **.....**
8. ..... να γνωριστείτε **.....**

Γ.	Ενεστώτας	Συντελεσμένος Μέλλοντας
1.	έρχονται	θα έχουν έρθει
2.	τρώμε	.....
3.	φεύγουν	.....
4.	ματαιώνεται	.....
5.	κοιμούνται	.....
6.	βαριέστε	.....

Δ. Συμπληρώστε τα κενά με Συντελεσμένο Μέλλοντα.

1. Ωσπου να έρθετε, εγώ ..... Μην ανησυχείς. (μαγειρεύω)
 2. Έλα, ό,τι ώρα θες. ..... τα κλειδιά κάτω από τη γλάστρα. (αφήνω)
 3. Γιάννη, ... την εργασία σου πριν το τέλος του εξαμήνου; (τελειώνω)
 4. Τα χρήματα για το χτίσιμο της βιβλιοθήκης ..... (συγκεντρώνομαι)
     μέχρι το τέλος Μαΐου.
 5. Μέχρι να γυρίσετε από το φαρμακείο, εμείς ..... τα πράγματά μας. (μαζεύω)

Ε. Γράψτε τα ρήματα στην Παθητική φωνή και κάνετε αναγνώριση τύπου:

Ενεργητική Φωνή	Παθητική Φωνή	
1. ξάφνιασε	ξαφνιάστηκε	αναγνώριση
2. θα διορθώσετε	.....	Αόριστος, 3ο πρόσωπο ενικού
3. οργανώναμε	.....	.....
4. είχαν αντιμετωπίσει	.....	.....
5. να χτίσει	.....	.....
6. θα έχανες	.....	.....
7. προβλέπει	.....	.....
8. έχουν πληγώσει	.....	.....
9. θα έχει αλλάξει	.....	.....

φαίνομαι - φάνηκα - θα φανώ + ονομαστική

Ζ. Νομίζω πως θα έρθουν απόψε.

1. Νομίζω ότι θα βρέξει.
 2. Νομίζει πως τον κοροϊδεύεις.

Μου φαίνεται πως θα έρθουν απόψε.

Τι γνώμη έχεις για τον Γιώργο;

3. Ποια ήταν η γνώμη σου για το έργο;
 4. Τι γνώμη έχετε για τη σημερινή κατάσταση;

Μπορείς να δεις τη Σαντορίνη από 'δω;

5. Από το μπαλκόνι τους έβλεπαν όλη την Αθήνα.
 6. Ξαφνικά είδαμε μπροστά μας το μοναστήρι.

Πόσων χρονών δείχνω;

7. Δείχνεις κάπως κουρασμένη.
 8. Δείχνει πολύ πιο μεγάλος από 40 χρονών.

Πώς σου φαίνεται ο Γιώργος;

Φαίνεται η Σαντορίνη από 'δω;

Πόσων χρονών φαίνομαι;

Η. I. Ξαναγράψτε τις ασκήσεις χρησιμοποιώντας "αφού".

1. Πρώτα έβαλε φαγητό στο σκύλο και τη γάτα, και μετά κάθισε κι αυτή να φάει.

2. Θα μιλήσω με την δικηγόρο μου και μετά θα σας πω τι αποφάσισα.

3. Να βάλετε λάδι και ξύδι στη σαλάτα και μετά ανακατέψτε την καλά.

II. Συμπληρώστε τις προτάσεις, αρχίζοντας πάντα με αφού.

1. Αφού με είδες, γιατί δεν με χαιρέτησες;
 2. ..... γιατί δεν έμεινες σπίτι;
 3. ..... γιατί δεν πήγε στο γιατρό;
 4. ..... γιατί δεν φύγατε πιο νωρίς;

Θ. Το Σενάριο

I. σελίδα 46. Πείτε την ιστορία με δικά σας λόγια.

II. Απαντήστε τις ερωτήσεις.

1. Περιγράψτε τον Ζίσκιντ. Τι ξέρετε γι' αυτόν;

.....
.....
.....

2. Γιατί ήταν λάθος που ήρθε στην Ελλάδα ο Ζίσκιντ;

.....
.....
.....

3. Ποιος ήταν ο πραγματικός σκοπός του Χαρίδη και του Ζίσκιντ;

.....
.....
.....

4. Ποιο ήταν το τέλειο άλλοθι του Χαρίδη;

.....
.....
.....

I. Βάζουμε τους τόνους.

Οι διαφημισεις παιζουν μεγαλο ρολο στη ζωη μας. Τις βλεπουμε καθε μερα στους δρομους και στην τηλεοραση, τις διαβαζουμε στις εφημεριδες, τις ακουμε στο ραδιοφωνο. Ακομα κι οταν δεν μας ενδιαφερουν τα προϊοντα που διαφημιζονται, κατι απο την εικονα, το χρωμα, τη μουσικη της διαφημισης μενει στο μυαλο μας. Το γουστο μας αλλαζει. Μερικες καινουργιες εκφρασεις μπαινουν, χωρις να το θελουμε, στη γλωσσα μας και στη ζωη μας.

K. Ξαναγράψτε τις προτάσεις, όπως το παράδειγμα.

1. Έχει τον χαρακτήρα της μητέρας της.

Μοιάζει της μητέρας της στον χαρακτήρα.

2. Έχει την ευγένεια του πατέρα του.

Στα μάτια μοιάζει της γιαγιά της.

3. ....

Στο χαμόγελο μοιάζει της θείας Άννας.

4. ....

A. Ι. Αλλάξτε τις προτάσεις από την Ενεργητική στην Παθητική φωνή.

1. Η απόφαση του Μιχάλη ξέφνιασε την οικογένεια.

Η οικογένεια ξαφνιάστηκε από την απόφαση του Μιχάλη.

2. Ποιος δάνεισε χρήματα στον Μανώλη;

.....

3. Τα παιδιά του χωριού στόλισαν την εκκλησία με λουλούδια.

.....

4. Οι Έλληνες καταναλώνουν όλο και περισσότερο γάλα.

.....

5. Τα Χριστούγεννα το χιόνι σκέπαζε τους δρόμους.

.....

II. Αλλάξτε τις προτάσεις από την Παθητική στην Ενεργητική φωνή.

6. Άνοδος της θερμοκρασίας προβλέπεται από την Μετεωρολογική Υπηρεσία.

.....

7. Το πρόβλημά τους δεν μπορούσε να λυθεί από κανέναν.

.....

8. Πέντε χιλιάδες ευρώ συγκεντρώθηκαν από τους μαθητές για τα θύματα του τσουνάμι.

.....

9. Το δωμάτιο φωτιζόταν από ένα μικρό κερί.

.....

M. Ενεστώτας

Μετοχή

1. βελτιώνομαι

βελτιωμένος-η-ο

νομαι - μένος-η-ο

2. φορτώνομαι

.....

3. διορθώνομαι

.....

4. γυμνάζομαι

γυμνασμένος-η-ο

ζομαι - σμένος-η-ο

5. ξαφνιάζομαι

.....

6. αναγκάζομαι

.....

N. Συμπληρώστε τα κενά με τη Μετοχή των ρημάτων, στο σωστό τύπο.

1. Ο Άγιος Βασίλης έρχεται την Πρωτοχρονιά ..... με δώρα. (φορτώνομαι)

2. Αγόρασε ένα ..... αυτοκίνητο για τη δουλειά του. (μεταχειρίζομαι)

3. "Πότε ήρθες;" τον ρώτησε ..... "Δεν σ' άκουσα". (ξαφνιάζομαι)

4. Τρεις ώρες προσπαθούσαμε να βρούμε το ..... γράμμα. (χάνομαι)

5. Το σώμα της ήταν πολύ ..... , αλλά το πρόσωπό της φαινόταν ..... (γυμνάζομαι, κουράζομαι)

6. Τα μαγαζιά ήταν όλα ..... με κόκκινα αυγά για το Πάσχα. (στολίζομαι)

7. Δεν είσαι ..... να τους απαντήσεις. (υποχρεώνομαι)

Ξ. Συμπληρώστε τον πίνακα:

ουσιαστικό	ρήμα	επίθετο	επίρρημα
1. πείσμα	πεισμώνω	πεισματάρης-α-ικο	πεισματάρικα
2. γκρίνια	.....	.....	.....
3. ζήλεια	.....	.....	.....
4. δημιουργία	.....	δημιουργικός-η-ο	.....
5. προσοχή	.....	.....	.....
6. κούραση	.....	κουραστικός-η-ο	.....
7. τέλος	.....	.....	τελικά
8. απόφαση	.....	.....	.....
9. ευχαρίστηση	.....	ευχάριστος-η-ο	.....

O. Συμπληρώστε τα κενά με τη σωστή λέξη, μαζί με το άρθρο-όπου χρειάζεται.

έπιπλα, χόρτα, ρούχα, καρότα, μαλλιά, παπούτσια, σκουπίδια, μάτια, παντελόνι

1. Πήγε ..... στο καθαριστήριο.

2. Αγόρασαν καινούργια ..... για το σαλόνι τους.

3. Με την απεργία όλοι οι δρόμοι ήταν γεμάτοι .....

4. Πήγε στον οφθαλμίατρο για να εξετάσει ..... του.

5. Πήγε στο κομμωτήριο να κόψει ..... της.

6. Αυτά ..... είναι στενά. Μπορείτε να μου φέρετε ένα άλλο ζευγάρι,
νούμερο 39, παρακαλώ;
7. Μαρία, σε παρακαλώ βράσε ..... και καθάρισε .....
που έχω στην κουζίνα.
8. Δεν την άφησαν να μπει στο μοναστήρι γιατί φορούσε .....

Mόνο στον πληθυντικό:

Χριστούγεννα	γενέθλια	βαφτίσια	χαιρετίσματα
εγκαίνια	λεφτά	συγχαρητήρια	ελληνικά
ψιλά	ρέστα	συλλυπητήρια	αγγλικά κ.λπ.

Π. Συμπληρώστε τα κενά με μία λέξη από τον παραπάνω πίνακα.

1. Σας καλούμε στα ..... του νέου μας μαγαζιού.
2. Μιλάει ..... καλύτερα από ό,τι γράφει.
3. Σήμερα είναι τα ..... του αδερφού μου.
4. Σας εύχομαι καλά ..... και ευτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος.
5. Μήπως μπορείτε να μου χαλάσετε πενήντα ευρώ γιατί δεν έχω καθόλου .....
6. Πρέπει να πάει στην τράπεζα γιατί τελείωσαν τα ..... της.
7. Γεια σου και ..... στη μητέρα σου.
8. Πέθανε ο παππούς σου; Δεν το ήξερα. Τα θερμά μου .....
9. ..... για την καινούργια σάς ταινία. Μου άρεσε πολύ.

P. αρσενικά	θηλυκά
I. ο ψεύτης	η ψεύτρα
1. ο κλέφτης	.....
2. ο εγωιστής	η εγωιστρία
3. ο παιάκης	.....

αρσενικά	θηλυκά
II. ο πολυλογάς	η πολυλογού
1. ο καφετζής	.....
2. ο πλακατζής	.....
3. ο γκαφατζής	.....

Σ. I. Τι δουλειά κάνουν;

1. ο καστανάς	a. οδηγεί ταξί
2. ο ταβερνιάρης	β. πουλά κάστανα
3. ο ψαράς	γ. επιδιορθώνει παπούτσια
4. ο ταξιτζής	δ. έχει φούρνο
5. ο τσαγκάρης/ο παπουτσής	ε. πουλά κουλούρια
6. ο πατωματζής	ζ. έχει ταβέρνα
7. ο παλιατζής	η. φτιάχνει πατώματα
8. ο φούρναρης	θ. ψαρεύει
9. ο κουλουράς	ι. αγοράζει και πουλά παλιά πράγματα

II. Και αυτοί τι κάνουν;

10. ο πορτοφολάς	κ. κάνει πολλά αστεία
11. ο πλακατζής	λ. καβγαδίζει (μαλώνει) όλη την ώρα
12. ο γκαφατζής	μ. κάνει γκάφες
13. ο καβγατζής	ν. κλέβει πορτοφόλια

Θα μείνω εδώ μέχρι να γυρίσεις Θα μείνω εδώ ώσπου να γυρίσεις.
 Θα μείνω εδώ μέχρι τις πέντε Θα μείνω εδώ ως τις πέντε.

T. ώσπου ή ως; Ξαναγράψτε τις προτάσεις.

1. Δεν έχεις να πας πουθενά μέχρι να γράψεις το μάθημά σου.
 .....
2. Μέχρι να λυθεί το πρόβλημα της συγκοινωνίας, θα έχουμε πεθάνει όλοι.
 .....
3. Θα είμαστε στο σπίτι μέχρι τις 11 το πρωί. Έπειτα θα πάμε στης Θείας Μαίρης και θα μείνουμε μαζί της μέχρι να έρθει ο γιατρός.
 .....
- .....

Υ. Τελειώστε τις προτάσεις.

1. Ήταν πάντα αισιόδοξη, όπως .....
2. Περπατάει ελαφρά σαν .....
3. Τραγουδάει κι αυτός, όπως .....

Φ. ως ή σαν;

Εργάζεται ως ερευνητής στο Δημόκριτο. (είναι ερευνητής)

Περπατάει σαν πάπια. (δεν είναι πάπια)

1. Ο Ζίσκιντ ήταν πονηρός ..... αλεπού.
2. Η Μυρτώ εργάζεται ..... διερμηνέας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
3. Πώς τρως έτσι ..... γουρούνι; Πρόσεξε λιγάκι.
4. Ήταν γνωστός ..... μεταφραστής αστυνομικών διηγημάτων.
5. Είναι πολύ όμορφη η αδερφή του, και τραγουδά ..... αηδόνι.
6. Όρμησε ..... ταύρος σε υαλοπωλείο και τα έκανε όλα γυαλιά καρφιά.

που να κοιμάται σαν πουλάκι;

που είναι πονηρός σαν αλεπού;

που κολυμπάει σαν δελφίνι;

που ντύνεται σαν κρεμμύδι;

που είναι χαδιάρης σαν γάτα;

που περπατάει σαν πάπια;

Ξέρετε κανέναν

5

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αθήνα

A. Κλίνετε:

Ενεργητική Φωνή Ενεστώτας	Παθητική Φωνή γελάω(ώ)	Ενεργητική Φωνή Αόριστος	Παθητική Φωνή γελάστηκα
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Παρατατικός

γελούσα	γελιόμουν	έχω γελάσει	έχω γελαστεί
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

B. Συμπληρώστε τον πίνακα με τα ρήματα στο σωστό τύπο.

Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλλοντας
1. αγαπιέμαι	αγαπήθηκα	θα αγαπηθώ
2.	....	θα συναντηθούμε
3. στενοχωριούνται	....	....
4.	συζητήθηκε	....
5. κρεμιέται	....	....
6.	ξεχαστήκατε	....

Γ. Γράψτε τα ρήματα στην Παθητική φωνή και κάνετε αναγνώριση τύπου:

Ενεργητική Φωνή	Παθητική Φωνή	αναγνώριση
1. κρατάτε	κρατιέστε	Ενεστώτας, 2ο πρόσωπο πληθυντικού
2. γέννησε	.....	.....
3. έχουμε ξεχάσει	.....	.....
4. θα ευχαριστούσα	.....	.....
5. είχατε νικήσει	.....	.....
6. να φιλήσουν	.....	.....

Δ. Αλλάξτε τις προτάσεις στην Παθητική φωνή.

1. Οι μαθητές πρέπει να απαντήσουν τις ερωτήσεις σε τρεις ώρες.
.....
2. Ο αδερφός τους είχε πουλήσει το πατρικό τους σπίτι.
.....
3. Όλη η νεολαία τραγουδά αυτό το τραγούδι.
.....
4. Οι Έλληνες αγάπησαν την Μελίνα Μερκούρη με πάθος
.....

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό επίθετο, στο σωστό τύπο.

ακριβής, σαφής, ειλικρινής, δημοφιλής, συνεπής, αναιδής, αφελής

1. Η Μαρία λέει πάντα την αλήθεια. Eίναι .....
2. Ο Μιχάλης πιστεύει ότι του λένε. Ήταν πολύ .....
3. Όλοι τραγουδούσαν αυτό το τραγούδι. .....
4. Να βασίζεσαι σ' αυτόν. Κάνει πάντα ότι λέει. .....
5. Όλοι καταλάβαμε την ομιλία του. .....
6. Έρχεται πάντα στην ώρα της. .....
7. Αυτό το παιδί δεν ντρέπεται καθόλου. .....

Ζ. I. Γράψτε τα τρία γένη των επιθέτων στον ενικό και πληθυντικό αριθμό:

ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός
1. ο ασφαλής	/ οι ασφαλείς
2. τον ανακριβή	/ .....
3. ο τελειομανής	/ .....

Προσοχή: Γενική πληθυντικού πάντα ___ ών

II. Γράψτε τη γενική του ενικού και πληθυντικού των επιθέτων:

ονομαστική ενικού	γενική ενικού	γενική πληθυντικού
1. ο αφελής	του αφελή	των αφελών
2. η ασφαλής	της ασφαλούς	των ασφαλών
1. η ουσιώδης	.....	.....
2. ο ανειλικρινής	.....	.....
3. το πολυτελές	.....	.....

H. ενικός αριθμός πληθυντικός αριθμός

1. την σαφή οδηγία	.....
2. του πενταμελούς συμβουλίου	.....
3. το πετρώδες έδαφος	.....
4. την λεπτομερή περιγραφή	.....
5. ο τοπικός φορέας	.....
6. της γλωσσομαθούς γραμματέως	.....
7. τον στενό συγγενή	.....
8.	τα ουσιώδη θέματα
9.	τις περιπετειώδεις ταινίες
10.	τους δημοφιλείς συνθέτες
11.	των διεθνών επιτροπών
12.	των παράξενων ασθενών

Θ. Ποιο ουσιαστικό ταιριάζει;

1. το αφελές	a. συγκεντρώσεις
2. οι πολυπληθείς	β. οδηγία
3. ο μυστηριώδης	γ. θέμα
4. το πενταμελές	δ. επισκέπτης
5. τα ασφαλή	ε. ταινίες
6. η διαρκής	ζ. σενάριο
7. ο αναιδής	η. νεαρός
8. το ουσιώδες	θ. αγωνία
9. οι περιπετειώδεις	ι. μέτρα
10. η ασαφής	κ. συμβούλιο

K. Συμπληρώστε τα κενά με ένα από τα επίθετα ή ουσιαστικά που ακολουθούν, μαζί με το άρθρο όπου χρειάζεται: ανακριβής, ασθένεια, ασφαλής, τομέας, ομογενής, συνέπεια, σαφής, αυτάρκης, διάρκεια, ιερέας, συγγενής, τριμελής

1. Δεν καταλάβαμε τίποτα γιατί δεν είχαμε ..... οδηγίες.
2. Το αλκοόλ έχει βλαβερές ..... για την υγεία.
3. Νόμιζε πως ήταν ..... και δεν είχε ανάγκη κανέναν. Άλλα η ζωή έχει εκπλήξεις.
4. Μη φοβάσαι. Έχω κρύψει τα κοσμήματα σε ..... μέρος.
5. Στην αρχαία Αίγυπτο και στην αρχαία Ελλάδα ..... είχαν μεγάλη δύναμη.
6. Δεν βρέθηκε ακόμη το φάρμακο γι' αυτήν .....
7. Μια ..... επιτροπή επισκέφτηκε τον Υπουργό Παιδείας.
8. Κάλεσαν μόνο τους στενούς ..... στα βαφτίσια του παιδιού τους.
9. Μην τον πιστεύετε, κύριε αστυνόμε. Όλα αυτά που λέει είναι .....
10. Στο συνέδριο για την ελληνική γλώσσα, που έγινε στη Θεσσαλονίκη, πήραν μέρος ..... από την Αυστραλία, τις Η.Π.Α και τον Καναδά.
11. Τι ..... έχει η παράσταση;

M. Γράψτε τα ουσιαστικά

επίθετο	ουσιαστικό
1. λεπτομερής	λεπτομέρεια
2. αγενής	.....
3. αφελής	.....
4. συνεπής	.....
5. αυτάρκης	.....
6. ασφαλής	.....
7. αναιδής	.....
8. ανακριβής	.....
9. πολυτελής	.....
10. νευρασθενής	.....
11. συγγενής	.....
αλλά 12. υγιής	υγεία

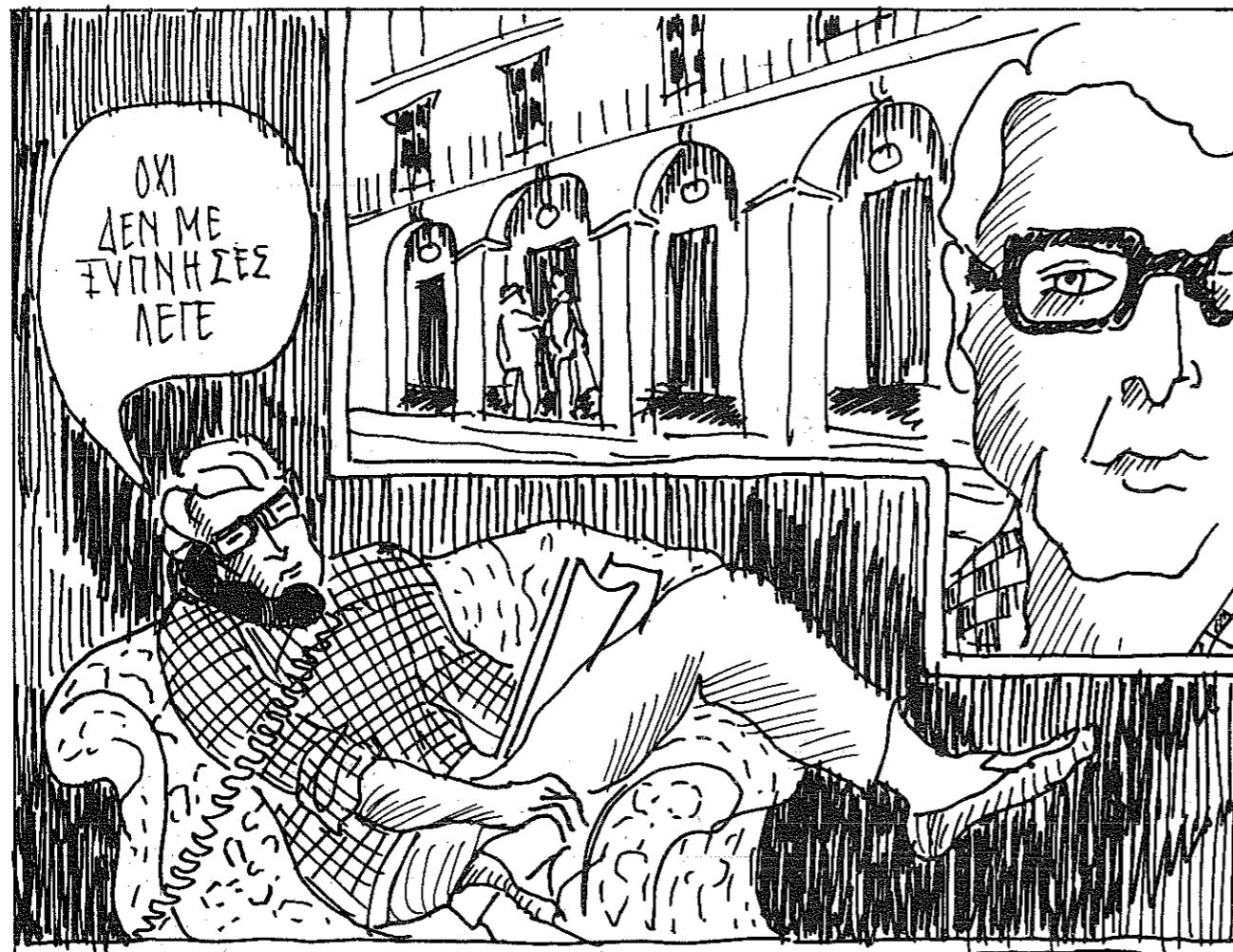
ει α
3 2 1

N. Τελειώστε τις προτάσεις.

1. Ήταν μεγάλη αγένεια να .....
2. Δεν ξέρω όλες τις λεπτομέρειες για .....
3. Αισθάνομαι περισσότερη ασφάλεια όταν .....
4. Σκέψου την υγεία σου και .....

Ξ. Γράψτε τα αντίθετα.

1. απαγορεύεται	επιτρέπεται	6. ευγενής	.....
2. αλλού	.....	7. πόλεμος	.....
3. αισιόδοξος	.....	8. επιτυχία	.....
4. δυσάρεστος	.....	9. υπομονετικός	.....
5. ψέμα	.....	10. δένω	.....

O. Το Σενάριο

I. σελίδα 58. Πείτε την ιστορία με δικά σας λόγια.

II. Το τηλεφώνημα του Παύλου Δανέζη με τον φίλο του Ηλία Καρπούζη.

Π.Δ.: Ναι;

Η.Κ.: .....

Π.Δ.: Όχι, δεν με ξύπνησες. Λέγε, σ' ακούω.

Η.Κ.: .....

Π.Δ.: Τον Χαρίδη; Ναι, τον ξέρω. Λεφτά, πολλά λεφτά.

Η.Κ.: .....

Π.Δ.: Αγνωστο από πού. Εγώ δεν τον συμπαθώ καθόλου.

Η.Κ.: .....

Π.Δ.: Ο Αγγέλου; Καλό παιδί, και με τον Μάνο Ρόδη για σκηνοθέτη θα παίξει καλά.

Η.Κ.: .....

Π.Δ.: Η Χριστίνα μαυροφορεμένη χήρα; Ναι, εδώ γελάνε. Είναι η πρώτη φορά που δεν θα δείχνει τις μακριές της γάμπες. Να δεις που από 'δω και πέρα θα δηλώσει στους δημοσιογράφους πως θα παίζει μόνο σε σοβαρές ταινίες.

Η.Κ.: .....

Π.Δ.: Πότε;

Η.Κ.: .....

Π.Δ.: Ναι, το απόγευμα. Ελπίζω να ειδωθούμε εκεί. Γεια σου.

Η.Κ.: .....

Π. Συμπληρώστε τον πίνακα:

Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλλοντας
1. καίγομαι	κάηκα	θα καώ
2. βρίσκομαι	βρέθηκα	θα βραχώ
3. βρέχομαι	.....	θα ενδιαφερθώ
4. ενδιαφέρομαι	.....	θα αισθάνθηκα
5. αισθάνομαι	αισθάνθηκα	.....
6. ζεσταίνομαι	ζεστάθηκα	.....
7. υπόσχομαι	.....	θα υποσχεθώ
8. χαίρομαι	.....	θα χαρώ
9. πνίγομαι	πνίγηκα	.....

Ρ. Συμπληρώστε με ρήματα από τον παραπάνω πίνακα.

1. Το' χω παράπονο, Μάνο. Ποτέ δεν ..... για μένα.
2. Θέλω ..... μου ..... πως δεν θα το ξανακάνεις.
3. Μάζεψε τα ρούχα γιατί άρχισε πάλι .....
4. Περάστε για ένα καφεδάκι. ..... πολύ να σας δούμε.
5. ..... ένα πορτοφόλι στο πίσω κάθισμα. Δικό σας είναι;
6. Βάλε μου λίγη κρέμα στην πλάτη, γιατί ..... τόσες ώρες στον ήλιο.
7. ..... κάπως περίεργα. Λες να' χω πυρετό;
8. Κολυμπούσε μεθυσμένος, και .....

Σ. Βρείτε τα ρήματα.

1. δηλώνω	δήλωση	6.	ζήλεια
2.	βροχή	7.	χαρά
3.	φόρεμα	8.	έρωτας
4.	λύπη	9.	μίσος
5.	γέλιο	10.	ενδιαφέρον

Τ. Βρείτε τρία ουσιαστικά για την κάθε περίπτωση από τα κεφάλαια 1 έως 5.

ο δρόμος, ...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

αρσενικά

-ος/-οι
-ης/-ες
-ας/-ες
-έας/-εις
-ης/-εις
-άς/-άδες
-ης/-ηδες
-ές/-έδες
-ούς/-ούδες

θηλυκά

-ος/-οι
-α/-ες
-η/-ες
-η/-εις
-έας/-εις
-ής/-εις
-ά/-άδες
-ού/-ούδες

ουδέτερα

-ος/-η
-ο/-α
-ι/-ια
-μα/-ματα

6

Σπεύδε βραδέως...

A. Ι. Κλίνετε: ενικός αριθμός

ονομαστική	ο βαρύς καφές	η βαριά δουλειά	το βαρύ φαγητό
------------	----------------------	------------------------	-----------------------

γενική	.....	.....	.....
--------	-------	-------	-------

αιτιατική	.....	.....	.....
-----------	-------	-------	-------

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	.....	.....	.....
------------	-------	-------	-------

γενική	.....	.....	.....
--------	-------	-------	-------

αιτιατική	.....	.....	.....
-----------	-------	-------	-------

II. Θυμηθείτε: 1. ευθύς ευθεία ευθύ

2. οξύς .....

3. ταχύς .....

B. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο των επιθέτων.

1. Φόρεσε πιο ..... ρούχα. Κάνει πολλή ζέστη. (ελαφρύς)

2. Διάβασες "Το ..... Ποτάμι" του Γιάννη Μπεράτη; Τι ωραίο βιβλίο! (πλατύς)

3. Είναι ..... χαρακτήρας. Τίμιος και ειλικρινής όπως ο πατέρας του. (ευθύς)

4. Μιλούσε ελληνικά με ..... , ξενική προφορά. (βαρύς)

5. Ένιωσε έναν ..... πόνο στο στομάχι και φωνάξαμε τον γιατρό. (οξύς)

6. Είναι ..... και κρύες οι νύχτες του χειμώνα. (μακρύς)

C. ενικός αριθμός πληθυντικός αριθμός

1. την φαρδιά φούστα .....

2. τον ελαφρύ καφέ .....

3. το βαρύ βήμα .....

4. τον μακρύ διάλογο .....

τα ελαφριά παπούτσια

5. ..... οι βαθιές αναπνοές

6. ..... τους παχιούς άντρες

7. ..... τις ευθείες γραμμές

D. Κλίνετε:

ονομαστική	ο βυσσινής καναπές	το πορτοκαλί μπαλόνι	η μπλε γραβάτα
------------	---------------------------	-----------------------------	-----------------------

γενική	.....	.....	.....
--------	-------	-------	-------

αιτιατική	.....	.....	.....
-----------	-------	-------	-------

πληθυντικός αριθμός

ονομαστική	.....	.....	.....
------------	-------	-------	-------

γενική	.....	.....	.....
--------	-------	-------	-------

αιτιατική	.....	.....	.....
-----------	-------	-------	-------

E. Συμπληρώστε τα κενά με τα επίθετα στο σωστό τύπο.

1. Η θάλασσα είχε ένα ..... χρώμα. (βαθύς, σμαραγδής)

2. Άνοιξε την πόρτα με ..... καρδιά. (βαρύς)

3. Πήρε τον χάρακα και τράβηξε μια ..... γραμμή. (ευθεία)

4. Προχωρήσαμε σε έναν ..... διάδρομο με ..... χαλιά σε ένα ..... κόκκινο χρώμα. (μακρύς, παχύς, βαθύς)

5. Δεν θέλω να νοικιάσουμε αυτό το διαμέρισμα. Είναι ..... και δεν έχει ούτε τις ..... ανέσεις. (σκοτεινός, στοιχειώδης)

6. Οι κριτικοί υποδέχτηκαν με ..... σχόλια το νέο βιβλίο του ..... συγγραφέα. (ενθουσιώδης, δημοφιλής)

7. Πολλές φορές τα μεσάνυχτα ακούγονταν κάτι ..... θόρυβοι από το απέναντι σπίτι. Μερικοί ..... πίστευαν πως ήταν φαντάσματα. (αφελής)

8. Τα κουνούπια ήταν μια ..... απειλή για την περιοχή. (διαρκής)

Z. Αντίθετα:

1. ησυχία	θόρυβος	7. εξωτερικό .....
2. διαφωνία	.....	8. αδύνατος .....
3. περισσότερο	.....	9. ελαφρύς .....
4. τυχερός	.....	10. μακρύς .....
5. βορράς	.....	11. παρελθόν .....
6. ανατολικά	.....	12. ακριβής .....

Προσοχή:	επίθετο	επίρρημα	επίθετο	επίρρημα
	ακριβός	ακριβά	ακριβής	ακριβώς

H. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό επίθετο ή επίρρημα.

1. Δεν αγόρασα φράουλες γιατί ήταν πολύ .....
2. Μπορείτε να μου πείτε τον ..... αριθμό των μαθητών που ταξιδέύουν;
3. Θέλω να μάθω τι ..... σας είπε.
4. Έκανα ένα μικρό λάθος που το πλήρωσα πολύ .....
5. Πολύ ..... αυτό το εστιατόριο, βρε Παντελή, ας βρούμε κανένα φτηνότερο.
6. Θα τους συναντήσω στις 8 ..... έξω από το Μέγαρο Μουσικής.
7. Ακολουθήστε πιστά τις οδηγίες και δεν θα έχετε πρόβλημα. Είναι ..... και σαφείς.

Θ. Από τα κεφάλαια 4, 5 και 6 βρείτε επίθετα σε:

.....	-ος,-η,-ο/-οι, -ες, -α
.....	-ος,-α,-ο/-οι,-ες, -α
.....	-ος,-ια/η,-ο/-οι,-ες, -α
.....	-ης,-α,-ικο/-ηδες,-ες,-ικα
.....	-ης,-ης,-ες/-εις,-εις,-η
.....	-υς,-ια,-υ/-ιοι,-ιες,-ια

I. Γράψτε τον Αόριστο και τη Μετοχή.

Ενεστώτας	Αόριστος	Μετοχή
1. ντύνομαι	.....	.....
2. προσγειώνομαι	.....	.....
3. ζαλίζομαι	.....	.....
4. εκνευρίζομαι	.....	.....
5. ευχαριστιέμαι	.....	.....
6. γελιέμαι	.....	.....
7. ξεπερνιέμαι	.....	.....
8. φοριέμαι	φορέθηκα	φορεμένος

K. Επτά από αυτά τα ρήματα είναι αποθετικά (δηλαδή δεν έχουν ενεργητική φωνή). Ποια είναι;

1. ετοιμάζομαι	4. εύχομαι	7. δέχομαι	10. κουράζομαι
2. ερωτεύομαι ✓	5. πλένομαι	8. παντρεύομαι	11. εργάζομαι
3. σκέφτομαι	6. αισθάνομαι	9. βάφομαι	12. χρειάζομαι

Λ. Σύνδεσμοι

I. αν, μόλις, πριν, αφού, όταν + Υποτακτική (χωρίς να)

1. Όταν **τελειώσω** τη δουλειά μου, θα φύγω από το γραφείο. (τελειώνω)
2. Αφού ..... κάτι, θυμήσου να πάρεις το φάρμακό σου. (τρώω)
3. Μόλις ..... το φαγητό, θα σας φωνάξω. (ετοιμάζομαι)
4. Πριν ..... , μην ξεχάσεις να κλείσεις τον θερμοσίφωνα. (κοιμάμαι)

II. αν, όταν κ.λπ. + ρήμα + υποκείμενο

1. Μόλις γυρίσει **ο παππούς**, θα σας το πω. (παππούς)
2. Πριν κλείσουν ..... , πήγαινε να ψωνίσεις. (μαγαζί)
3. Αν αργήσουν πάλι ..... , θα τα μαλώσω πολύ. (παιδί)
4. Όταν γύρισε ..... από τη λαϊκή, τρέξαμε να την βοηθήσουμε. (μαμά)

M. Ξαναγράψτε τις προτάσεις αλλάζοντας τον Μέλλοντα α) με Υποτακτική, β) με Προστακτική.

1. Μόλις κατεβείτε από το λεωφορείο, θα στρίψετε αριστερά.

2. Αν αλλάξετε γνώμη, θα μου στείλετε ένα φαξ.

N. Τελειώστε τις προτάσεις.

1. Αφού .....
2. Όταν .....
3. Μόλις .....
4. Πριν .....
5. Αν .....

E. Συπληρώστε με τη σωστή λέξη:

ο βράχος - οι βράχοι, τα βράχια, ο λόγος - οι λόγοι, τα λόγια, ο χρόνος - οι χρόνοι, τα χρόνια

1. Κάθισε σ' έναν ..... κι έκλεισε τα μάτια της.
2. Οκτώ ..... της ζωής μου γραφείο, σπίτι, παιδιά... πότε επιτέλους θα βρω λίγο ..... να κάνω κάτι και για μένα;
3. "Ξυπνάς ένα πρωί και δεν έχεις ..... να ζεις!" φώναξε η Μυρσίνη.
4. Τι ..... είναι αυτά; Δεν ντρέπεσαι να μιλάς έτσι;
5. Σου δίνω τον ..... μου, θα γυρίσω πριν τις 10.
6. Πού τρέχεις, παιδί μου, έτσι ξυπόλητος πάνω στα .....

O. Ορθογραφία: όλος, άλλος

Λήμ:

1. ó.....η	3. á.....ος	5. a.....oú	7. a.....iώς
2. a.....ά	4. o.....όκληρος	6. á.....οτε	8. ó.....oi

Ενεστώτας: Τι γίνεται, Γιάννη;

Αόριστος: Τι έγινε πάλι;

Μέλλοντας: Τι θα γίνει, αν το μάθει;

Τι συμβαίνει, Γιάννη.

Τι συνέβη πάλι;

Τι θα συμβεί, αν το μάθει;

P. Αλλάξτε με τον ίδιο τρόπο τις προτάσεις.

1. Τι έγινε με τους γονείς σου;
2. Κάτι γίνεται με τους διπλανούς. Ακούω φωνές.
3. Ούτε κι εγώ ξέρω τι θα γίνει με τον Κώστα.
4. Ό, τι κι αν γίνει, θα μείνουμε φύλοι.

P. Διαλέξτε την πιο σωστή λέξη.

1. Το θέατρο ήταν γεμάτο ..... ότι πάνω από 2.000 ομογενείς παρακολούθησαν τη συναυλία.
α. Βλέπω   β. Υπολογίζω   γ. Σκέφτομαι
2. Χιλιάδες ..... πήγαν να δουν τον τελικό αγώνα Ολυμπιακού - ΑΕΚ.
α. αθλητές   β. φίλαθλοι   γ. ποδοσφαιριστές
3. ..... από το πρωί ως το βράδυ για την οικογένειά του. Δύσκολη ζωή.
α. Μαλώνει   β. Αγωνίζεται   γ. Γκρινιάζουν
4. Είναι οκτώ η ώρα. Πω, πω! Μόλις ..... να ψωνίσω για το βράδυ.
α. προλαβαίνω   β. βιάζομαι   γ. χρειάζομαι
5. ..... να φτάσουμε, θα έχει αρχίσει το έργο.
α. Όταν   β. Αφού   γ. Μέχρι
6. Εργαζόταν ..... καθηγητής μαθηματικών στο Γυμνάσιο της Πρέβεζας.
α. σαν   β. ως   γ. όπως
7. Οι μαθητές μαζεύτηκαν στην αυλή του σχολείου για να ακούσουν ..... του διευθυντή τους.
α. τα λόγια   β. τους λόγους   γ. τον λόγο
8. Οι νέοι φόροι και οι αυξήσεις στους μισθούς είναι θέματα που ..... τις εφημερίδες.
α. γράφουν   β. απασχολούν   γ. συζητούν
9. Είδα τον αδερφό σου στο δρόμο ..... να προλάβει το λεωφορείο.
α. έτρεχε   β. να τρέχει   γ. τρέχοντας

10. Έχασα δύο ώρες ..... να βρω το διαβατήριό μου.
 α. που προσπαθούσα   β. προσπαθούσα   γ. προσπαθώντας
11. Γύρισαν πολύ αργά στο ξενοδοχείο γιατί .....
 α. έχασαν στο δρόμο   β. χάθηκαν το δρόμο   γ. χάθηκαν στο δρόμο
12. Δεν ..... εύκολα αυτές οι στιγμές.
 α. ξεχνιούνται   β. ξεχάστηκε   γ. ξεχνάνε
13. Πότε είναι ..... της αδερφής σου;
 α. το γενέθλιο   β. τα γενέθλια   γ. η γενέθλια
14. Πήγε να κοιμηθεί ..... πρώτα έγραψε την εργασία του.
 α. γιατί   β. αν   γ. αφού
15. Η Έλλη ..... λίγο στενοχωρημένη. Μήπως ξέρεις τι έχει;
 α. νομίζει   β. μου φαίνεται   γ. γίνεται
16. Δεν λέει ποτέ ψέμματα ο Μάριος. Είναι πολύ .....
 α. ειλικρινής   β. ευγενικός   γ. σαφής
17. Συνήθως ..... με την τελευταία λέξη της μόδας.
 α. ντυθήκαμε   β. έντυνε   γ. ντυνόταν
18. Φτάσαμε στη Φλώρινα τα μεσάνυχτα, ύστερα από ένα ..... ταξίδι.
 α. κουρασμένο   β. κουραστικό   γ. κουραστικά
19. Διαλέξτε αυτον τον Άη Γιώργη. Είναι ..... αντίγραφο μιας εικόνας του 17ου αιώνα.
 α. ακριβές   β. ακριβά   γ. ακριβώς
20. Το ..... από όλα είναι πως δεν μου έχει εμπιστοσύνη.
 α. χειρότερο   β. πιο χειρότερο   γ. ασκημότερο
21. Αν ..... λίγο περισσότερο, θα τα κατάφερνες καλύτερα.
 α. προσπαθήσεις   β. προσπαθούσες   γ. προσπάθησες
22. Πίνει .....! Πού θα πάει αυτή η ιστορία;
 α. όλο περισσότερο   β. όλο και περισσότερο   γ. όλο και περισσότερα
23. Τι λες; Χώρισαν; Έτσι ξαφνικά; Πότε ..... αυτό;
 α. συνέβη   β. συμβαίνει   γ. θα συμβεί

Ο αστερίσκος* σημαίνει ότι υπάρχουν κι άλλες σωστές απαντήσεις.

Όταν βρίσκεται στην αρχή μιας άσκησης (Α) είναι για ολόκληρη την άσκηση.

Όταν βρίσκεται σε μία πρόταση (1.) ή σε μία λέξη (πήγα*) είναι για εκείνη την περίπτωση μόνο.

Λύσεις

1

σελίδα 5

A. I. Ενεστ. φτάνεις - φτάνει - φτάνουμε - φτάνετε - φτάνουν(ε) // περνάς - περνάει (περνά) - περνάμε (περνούμε) - περνάτε - περνάν(ε) / (περνούν) // μπορείς - μπορεί - μπορούμε - μπορέτε - μπορούν(ε) // τρως - τρώει - τρώμε - τρώτε - τρων(ε)

Αορ. γνώρισες - γνώρισε - γνωρίσαμε - γνωρίσατε - γνώρισαν (γνωρίσανε) // έλειψε - έλειψε - λείψαμε - λείψατε - λείψαν (λείψανε) // ήξερες - ήξερε - ξέραμε - ξέρατε - ήξεραν (ξέρανε) // ήπιες - ήπιε - ήπιαμε - ήπιατε - ήπιαν(ε)

Παρατ. γνώριζες - γνώριζε - γνωρίζαμε - γνωρίζατε - γνώριζαν (γνωρίζανε) // έπινες - έπινε - πίναμε - πίνατε - έπιναν (πίνανε) // κολυμπούσες - κολυμπούσε - κολυμπούσαμε - κολυμπούσατε - κολυμπούσαν(ε)

σελίδα 6

Μέλ. θα μάθεις - θα μάθει - θα μάθουμε - θα μάθετε - θα μάθουν(ε) // Υποτ. να πιεις - να πιει - να πιούμε - να πιείτε να πιουν (να πιούνε) // Δυν. θα έτρωγες - θα έτρωγε - θα τρώγαμε - θα τρώγατε - θα έτρωγαν (τρώγανε)

Παρακ. έχεις φέρει - έχει φέρει - έχουμε φέρει - έχετε φέρει - έχουν φέρει

II. Ενεστ. ξεκουράζεσαι - ξεκουράζεται - ξεκουράζόμαστε - ξεκουράζεστε - ξεκουράζονται // ευχαριστιέσαι - ευχαριστιέται - ευχαριστιόμαστε - ευχαριστιέστε - ευχαριστιούνται // θυμάσαι - θυμάται - θυμόμαστε - θυμάστε - θυμούνται // Αορ. κουράστηκες - κουράστηκε - κουραστήκαμε - κουραστήκατε - κουράστηκαν

Παρατ. κουραζόσουν - κουραζόταν - κουραζόμασταν (κουραζόμαστε) - κουραζόσασταν (κουραζόσαστε) - κουράζονταν // ευχαριστιόσουν - ευχαριστιόταν - ευχαριστιόμασταν* - ευχαριστιόσασταν* - ευχαριστιούνταν - ιόνταν

Μελ. θα κουραστείς - θα κουραστεί - θα κουραστούμε - θα κουραστείτε - θα κουραστούν

Συν. Υποτ. να έρχεσαι - να έρχεται - να ερχόμαστε - να έρχεστε / να ερχόσαστε - να έρχονται

Υπερ. είχες χαθεί - είχε χαθεί - είχαμε χαθεί - είχατε χαθεί - είχαν χαθεί

σελίδα 7

B. 2. κάπνισα - θα καπνίσω 3. μουρμούρισα - θα μουρμουρίσω 4. αναγνώρισα - θα αναγνωρίσω 6. άπλωσα - θα απλώσω 7. θύμωσα - θα θυμώσω 8. μάλωσα - θα μαλώσω 10. ταξίδεψα - θα ταξιδέψω 11. μαγείρεψα - θα μαγειρέψω 12. χόρεψα - θα χορέψω 14. τραγούδησα - θα τραγουδήσω 15. ζήτησα - θα ζητήσω 16. κυκλοφόρησα - θα κυκλοφορήσω 17. άργησα - θα αργήσω 19. συνεργάστηκα - θα συνεργαστώ 20. ετοιμάστηκα - θα ετοιμαστώ 22. χάθηκα - θα χαθώ 23. πληρώθηκα - θα πληρωθώ 25. λυπήθηκα - θα λυπηθώ 26. θυμήθηκα - θα θυμηθώ

σελίδα 8

Γ. 1. Συν. Μελ. θα ψαρεύω Συν. Υποτ. να ψαρεύω Συν. Προστ. ψάρευε - ψαρεύετε Παρατ. ψάρευα Δυν. θα ψάρευα Μετ. ψαρεύοντας

Αορ. ψάρεψα Μελ. θα ψαρέψω Υποτ. να ψαρέψω Προστ. ψάρεψε - ψαρέψτε Παρακ. έχω ψαρέψει

Υπερ. είχα ψαρέψει

σελίδα 66

M. 1. Μόλις κατεβείτε..., να στρίψετε... / Μόλις κατεβείτε..., στρίψτε...2. Αν αλλάξετε ..., να μου στείλετε .../

Αν αλλάξετε ..., στείλτε μου...

Ξ. 1. βράχο 2. χρόνια ... χρόνο 3. λόγο 4. λόγια 5. λόγο 6. βράχια;

Ο. 1. όλη 2. αλλά 3. άλλος 4. ολόκληρος 5. αλλού 6. άλλοτε 7. αλλιώς 8. όλοι

σελίδα 67

Π. 1. Τι συνέβη με ...; 2. Κάτι συμβαίνει με ... 3. ... τι θα συμβεί 4. Ό,τι κι αν συμβεί ...

Ρ. 1β, 2β, 3β, 4α, 5γ, 6β, 7γ, 8β, 9β, 10γ, 11γ, 12α, 13β, 14γ, 15β, 16α, 17γ, 18β, 19α, 20α, 21β, 22β, 23α

Στην ίδια σειρά κυκλοφορούν:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ 1+1

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ 1

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ +1

ΛΥΣΕΙΣ 1+1

2 ΚΑΣΕΤΕΣ 1+1

2 CD 1+1

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ 2+2

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ +2

ΛΥΣΕΙΣ 2+2

2 ΚΑΣΕΤΕΣ 2+2

Γραμματικοί κανόνες και λεξιλόγιο (1+1 & 2+2) στα:

ΓΑΛΛΙΚΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

ΙΣΠΑΝΙΚΑ

ΡΩΣΙΚΑ

Κείμενα σε απλά ελληνικά, με λεξιλόγιο στα αγγλικά -γαλλικά- γερμανικά:

Δήμητρα Α. Δημητρά, ΜΙΑ ΔΟΣΗ ΤΡΕΛΑΣ

Κωστής Παλαμάς, ΘΑΝΑΤΟΣ ΠΑΛΙΚΑΡΙΟΥ

Διασκευή: Μαρινέτα Παπαχειμώνα